

KIVONAT
NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
2018. DECEMBER 13-ÁN MEGTARTOTT
RENDES NYÍLT KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉS JEGYZŐKÖNYVÉBŐL

NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
148/2018. (XII. 13.) HATÁROZATA

Tárgy: Döntés Nagykovácsi Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja Nagykovácsi Nagyközség 2019.01.01-től - 2023.12.31-ig tartó ciklusra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester"

Kiszelné Mohos Katalin
polgármester

Papp István
jegyző

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata

2019. január 1. – 2024. december 31.

Tartalom

Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	6
Célok	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása	7
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	24
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	34
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	39
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	41
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	46
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	46
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	47
1. A HEP IT részletei	47
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	47
Jövőképünk.....	49
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) (Az előterjesztés 2. számú melléklete tartalmazza).....	50
3. Megvalósítás.....	51
A megvalósítás előkészítése	51
A megvalósítás folyamata	51
Monitoring és visszacsatolás	52
Nyilvánosság	53
Érvényesülés, módosítás.....	54
4. Elfogadás módja és dátuma	55

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nagykovácsi település Pest megye északnyugati részén, a Budakeszi járásban a Budai-hegység legmagasabb hegyei által ölelt völgyben helyezkedik el. Budapest központjától 15 km-re, közel a II. kerülethez 340 m-es átlagos tengerszint feletti magasságban. Zsáktelepülés, mivel burkolt közúton csak egy irányból, Budapest felől közelíthető meg.

A település a kedvező táji-természeti adottságai folytán vált kedvelt célterületté. Az agglomerációs hatások az 1990-es évektől kezdve fokozottan érintették Nagykovácsit, amely elsősorban lakófunkciót lát el, és a jövőben is elsősorban az ilyen jellegű területhasznosítás iránt várható kereslet.

Történet

„Nagykovácsi. Nagyközség a Szénáshegy alatt, az Ördögárok mellett. Lakosainak a száma 2400, a kik németajkúak, s róm. kath. vallásúak. A XVII. század végén Hessenből és Württembergből jöttek be, mintegy 36 kocsin. A házak száma 348. Postája és távírója helyben van, vasúti állomása Solymár. A középkorban Felsőkovácsi és Kovácsi (Kowachy) néven fordul elő. 1467-ben Dormánházi Miklós szerez itt részeket a Felsőkovácsi családtól. 1490-ben Corvin János birtokában találjuk. 1499-ben Ráskay Balázs volt a helység földesura. Az 1580-81. évi török kincstári adólajstromokban, pusztaként szerepel. Évi jövedelmét 350 akcséban állapították meg. Az 1690. évi összeírásban sem a lakott, sem pedig az elpusztult helységek között nem fordul elő. 1715-ben 20, 1720-ban 39 adóköteles háztartást írtak össze e helységben. 1737-ben epemirigy-ragály pusztított, melynek 600-an estek áldozatul. Az 1754. évi összeírás szerint Wattay Pál és a Soós család tagjai birták Garancs és Kiskovácsi pusztákkal egyetemben, de a birtokosok a vármegyén kívül laktak. A róm. kath. templom 1746-ban épült. A XIX. század elején (1816) előtt itt volt plebános Fejér György, a Codex Diplomaticus nagyérdemű szerkesztője, a ki innen pesti egyetemi tanár, majd kanonok lett. 1815-ben még a Wattay család volt a helység földesura. E család és a helység jobbágysai ebben az évben új úrbéri szerződést kötöttek. A Wattayak után a helység a gróf Telekiekre szállott. 1838-ban gróf Teleki Józsefné volt a helység földesura. Tőle gróf Teleki Júlia Tisza Lajosné örökölte. 1863-ban Tisza Lajos hasonló nevű fiára szállott. Jelenleg gróf Tisza Istváné. A

határrendezés és a tagosítás 1863-ban történt. 1843. június 7-én nagy tűzvész pusztított a helységben, mely alkalommal 77 ház égett le.” <http://mek.oszk.hu/09500/09536/html/0015/4.html>

A második világháborút követő megtorló kitelepítés kb. 2200 főt (800 családot) érintett. A kitelepített svábok helyére Heves megyéből és az Alföldről érkeztek betelepülők, majd az úgynevezett „lakosságcsere” keretében Felvidékről kitelepített magyar családok népesítették be a kényszerűen elhagyott portákat. Nagykovácsi 1945 után bányász- és tsz-falu volt.

Az 1970-es években végbement parcellázások nyomán alakult ki a Zsíros-hegy és a Nagyszénás déli lejtőjén az északi-, és a Remete-hegy oldalában a déli zártkertek. A zártkertekben hétvégi házat, később egyre több lakóházat építő budapestiek kiköltözése nyomán, valamint a mezőgazdasági termelés fokozatos visszaszorulása következtében, a település beépített területei folyamatosan növekedtek. Nagykovácsi, természeti adottságaiból adódóan, népszerű célpontja lett a fővárosból kitelepülő, nagyrészt értelmiségi rétegnek.

Demográfia, keresletelemzés

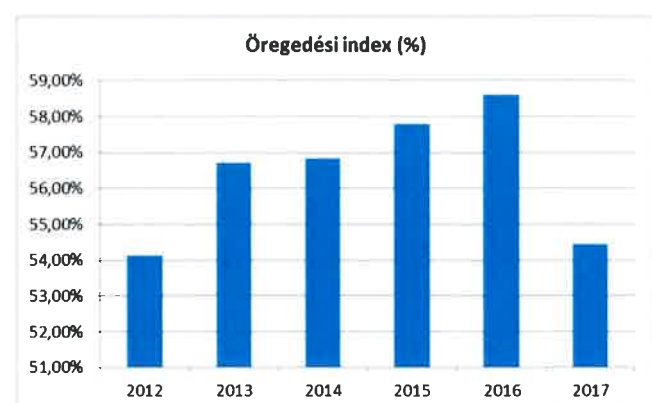
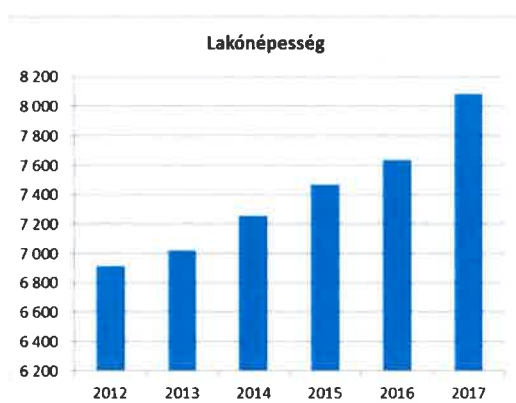
Az agglomerációs térség északnyugati szektorához tartozó településekhez hasonlóan Nagykovácsi a népességnövekedés mértékét tekintve a dinamikusan fejlődő települések közé tartozik. A 2001-es népszámlálás szerint a településnek 4848 bejelentett lakosa volt, de ez a szám nem tartalmazta a telek- és nyaralótulajdonosokat. Azóta is élénk a betelepülés, 2007-ben a bejelentett lakosok száma 5726 fő, 2009-es adatok szerint a lakosság szám 6310 fő volt. A 2010-es Önkormányzati választások során a választásra jogosult lakosok száma 5096 főre növekedett. (2010. aug. 11-es adat).

A község népsűrűsége 165,9 fő/km², ami az országos átlagnál (109 fő/km²) jóval magasabb, míg a Pest megyei átlaghoz közeli érték (173 fő/km²), ami laza beépítésű lakóterületet jellemez.

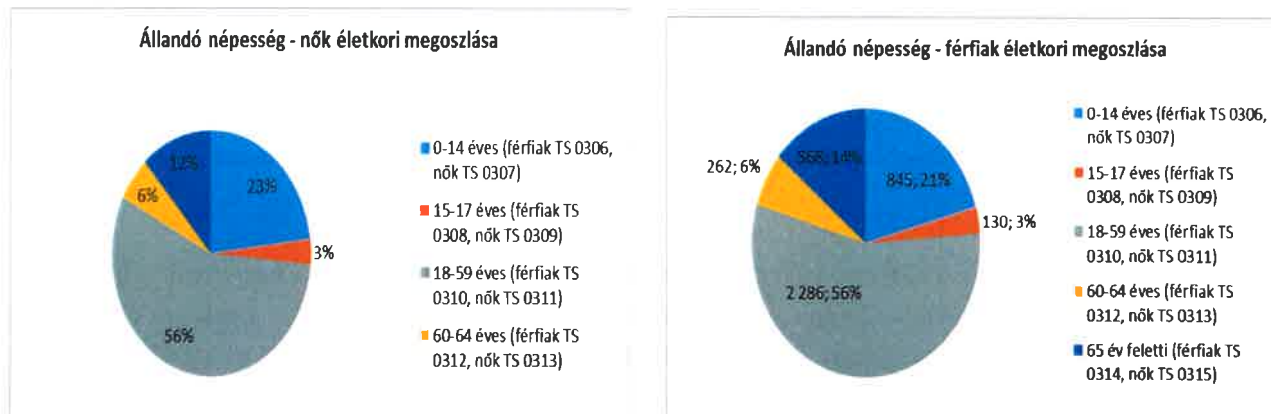
A település erősségei közé sorolható a lakosság összetétele. Az elmúlt évtized során növekedett az aktív keresők, az értelmiségi és vállalkozói szférában dolgozók aránya, korösszetételét tekintve pedig a településen jelentősen nőtt a fiatalok és gyermekkorúak aránya.

Demográfiai változások tekintetében elmondható, hogy a lakosság szám egyenletesen növekszik. A népesség nyilvántartás 2013-ban 7.365 lakost rögzített, ez a szám 2014-re 7698 főre, 2017-ben 8086 fő, majd 2018. januárjában már 8174 főre emelkedett. A nyilvántartásban szereplő adatoknál azonban jóval többen élnek Nagykovácsiban, becslések szerint a tavasztól őszig terjedő szezonban 500 – 600 fő állandó jelleggel itt lakik, és néhány százalékra tehető azok száma, akik üdülőiket egész évben lakás jelleggel használják.

Nagykovácsiban kiemelkedő paramétereket mutat a nagy alapterületű lakások aránya, valamint a 4 ill. több szobás lakások száma az agglomeráció településeihez képest. A növekvő kereslet miatt az építési telkek árai felértékelődtek.

Az öregedési index azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Ez az adat összehasonlíthatóan fejezi ki a népességben történő változást. Nagykovácsiban a 2011-évből történt csökkenést követően az öregedési index lassan növekszik, mivel az össznépességben belül emelkedik az időskorúak száma. Az időskorúak számának növekedése mellett jelentősen emelkedett a gyermekek aránya. Jelenleg 2158 gyermek él a településen. Az állandó népességben a férfiak és a nők aránya közel megegyező.

A folyamatos népesség-növekedés a lakosság fiatalodását, az aktív korú és a gyermek-népesség gyarapodását hozta magával. A 8174 fős lakosságnak 26%-a kiskorú, a 18 év alatti korosztály 2158 fő.

Lakónépesség életkor szerinti megoszlása 2017. december 31-én:

0-3	4-6	7-14	15-18	19-64	65-	összesen
383	377	1038	360	4963	1053	8174

A lakosság jövedelmi viszonyai jóval az országos átlag feletti, amely számos mutató segítségével igazolható. A személyi jövedelemadó képző jövedelem (2016-ban az összevont adóalap: 14.453.113.577 Ft) alakulása alapján, a település a régió egyik legmagasabb lakosság arányú értékét képviseli. A népesség foglalkoztatottjainak száma, vagyis az aktivitási arány a Pest megyei viszonylatban átlagosnak mondható. Nagykovácsi lakossága foglalkoztatottsági szerkezetében a tercier szektor (foglalkoztatási szektor) dominál, a szellemi szabadfoglalkozásúak átlagosnál magasabb részaránya a jellemző. A helyben vállalkozók számát tekintve több a nem telephelyköteles vállalkozók (tanácsadó, szellemi szolgáltató stb.) száma.

Nagykovácsiban a helyben dolgozók aránya alacsony (20,6%), a Budapestre ingázók aránya igen magas, 79,4 %. A helyben és más településen foglalkoztatottak 60%-a 30 és 49 év közötti korcsoportba tartozik. Az itt élők munkalehetőségei korlátozottak, Nagykovácsi lehetőségei a munkahelyteremtésben nagyrészt az intézményi és a szolgáltatási szektorra korlátozódik. A fejlesztési lehetőséget az idegenforgalomhoz, ill. a szabadidő eltöltéséhez kapcsolódó beruházások (hétvégi-, üdülő turizmus, szabadidős tevékenységek, és az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások) jelenthetik.

A munkaerő képzettségi színvonala magas, a helyben dolgozó lakosok 40%-a rendelkezik egyetemi vagy főiskolai oklevéllel. A községben létesülő vállalkozások száma is igen magas és számuk évről évre növekszik, 2012-ben 719 működő vállalkozást regisztráltak, ez a szám 2016-ra megduplázódott és 1597-re emelkedett.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékosan él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet, a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Nagykovácsi családbarát település. Az elmúlt évek munkájának konkrét visszaigazolása a Családbarát Önkormányzat Díj, amelyet a Nagycsaládosok Országos Egyesülete 2018-ban ítelt oda az önkormányzatnak. A díjat olyan települések kapták, amelyek intézkedéseikkel, támogatásaikkal a családi közösségeket erősítik. „Akkor családbarát egy település, ha több generáció békés, egymást támogató együttélését teszi lehetővé. Egy olyan hely, ahol jó fiatalnak lenni, ahol jó gyermekvállalás előtt állni, ahol jó kisgyermekes szülőnek lenni, ahol jó idősnek lenni, és ahol jó ezeknek a generációknak egymást segítő módon jelen lenni.” (Novák Katalin, család- és ifjúságügyekért felelős államtitkár)

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet
- alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások szabályozásáról szóló 7/2016. (IV. 4.) önkormányzati rendelete szerinti segélyezési formák:

- Fűtési támogatás állapítható meg annak a lakás- vagy háztulajdonosnak, akinél az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, egyedülálló személy esetében a 400%-át.
- Közüzemi díj támogatás állapítható meg annak a személynek, akinek a háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át.
- Ápolási támogatás a tartósan beteg, gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási támogatásra jogosult a hozzátartozó [Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pont]. Ápolási támogatás állapítható meg annak a személynek, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi, és családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét, egyedül álló esetén annak 150%-át.
- Gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott támogatás nyújtható a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított pénzbeli hozzájárulás. Gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott támogatás az egészségi állapot megőrzését jelentő szolgáltatások költségeihez való teljes vagy részbeni hozzájárulásként annak a Nagykovácsi állandó lakos személynek, aki közgyógyellátási igazolványra nem jogosult és aki
 - a 70. életévét nem töltötte be és családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át,
 - a 70. életévét nem töltötte be, egyedülálló és az egy főre jutó havi jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350%-át,
 - a 70. életévét betöltötte és családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 450%-át
 - nem haladja meg.
- Természetben nyújtott települési támogatás igényelhető a víz- és csatornadíj fogyasztói árának kompenzációjára. Víz-és csatorna alapidíj kompenzációra az a Nagykovácsi állandó lakos jogosult, akinek családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg: egyedül élő esetén a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 300%-át; családban élő esetén a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250%-át.
- Köztemetés esetében az Szt. 48. § (3) b.) bekezdése szerinti megtérítési kötelezettség alól, részben vagy egészben, különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén mentesítheti az eltemettetésre köteles személyt.
- A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatás-nyújtható. Rendkívüli települési támogatás azoknak a személyeknek nyújtható,

akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak. Rendkívüli települési támogatás annak a személynek állapítható meg, akinek a családjában az egy főre jutó nettó jövedelem nem haladja meg

- a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250%-át, vagy
 - egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át.
- Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapított rendkívüli települési támogatás nyújtható maximum 150.000 Ft összegben annak, aki az elhunyt temettetéséről gondoskodott és a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350%-át.
 - Természetben nyújtott támogatásként háztartásonként 1-1 m³ tűzifa, valamint évente kétszer - a Húsvéti és a Karácsonyi ünnepi időszakban - Húsvéti csomagként legfeljebb 10.000,- Ft értékű-, Karácsonyi csomagként legfeljebb 15.000,- Ft értékű rendkívüli települési támogatás nyújtható.
 - Az Nagykovácsi Nagyközség közigazgatási területén bejelentett állandó lakóhellyel rendelkező személy, aki a 65., 70., 75., 80., 85., 90., 95., 100 vagy 105. életévét betöltötte, rendkívüli települési támogatásra jogosult. A támogatás összege 65, 70 és 75 éves korban 5.000,- Ft, 80 és 85 éves korban 10.000,- Ft, 90 és 95 éves korban 15.000,- Ft, 100 és 105 éves korban 20.000,- Ft.
 - Az újszülött gyermek születésével kapcsolatos költségek finanszírozása céljából rendkívüli települési támogatásként babakelengye támogatás állapítható meg egyszeri támogatásként a törvényes képviselő kérelmére, ha az újszülött első bejelentett lakóhelye Nagykovácsi Nagyközség közigazgatási területén található, és a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 500%-át nem haladja meg. A támogatás összege újszülött gyermekenként 60.000,- Ft.
 - Egyéni rászorultság alapján a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított étkeztetés intézményi térítési díjának mértéke települési támogatásként legfeljebb 50%-kal csökkenthető, ha a térítési díj fizetésére kötelezett családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el
 - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át,
 - egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, és a teljes összegű személyi térítési díj megfizetése a család létfenntartását veszélyeztetné.
 - Táborozási támogatás nyújtható települési támogatásként a rászoruló gyermekekre tekintettel azoknak a kérelmezőknek, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg
 - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át,
 - egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb

összegének 350%-át. Rászoruló gyermekek táboroztatási támogatás összege: 15.000,- Ft/gyermek/tábor.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátásokról, azok igénybevételéről valamint az ezekért fizetendő térítési díjakról szóló 12/2016.(V.30.) önkormányzati rendelet szerint a személyes gondoskodást igénybevevők számára a következő szociális alapszolgáltatásokat biztosítja:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- támogató szolgáltatás
- nappali ellátás (idősek klubja)

Az önkormányzat a házi segítségnyújtást, a család- és gyermekjóléti szolgáltatást feladat-ellátási szerződés alapján a solymári Ezüstkör Szociális Gondozó Központ útján biztosítja.

Az önkormányzat a támogató szolgáltatást a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Páty Kht-n keresztül térítésmentesen biztosítja.

Az étkeztetésre jogosultak azok a Nagykovácsi területén állandó lakóhellyel rendelkező szociálisan rászorultak, akik önmaguk és eltartottjaik részére napi egyszeri meleg étkezést nem képesek biztosítani, koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt. A korra való hivatkozással a 75 év felettiak részére biztosítható az ellátás. Egészségi állapota miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki krónikus vagy akut megbetegedése miatt mozgásában olyan mértékben korlátozott, hogy önmaga ellátásáról nem tud gondoskodni. Fogyatékosága miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki fogyatékosági támogatásban részesül. Pszichiátriai betegsége, valamint szenvedélybetegsége miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, azonban önmaga ellátásáról nem tud gondoskodni. A pszichiátriai-, valamint szenvedélybetegséget szakorvosi véleménnyel kell igazolni. Hajléktalansága miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki bejelentett lakóhellyel nem rendelkezik. A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért térítési díjat kell fizetni, az 1993. évi III. törvényben, valamint a 29/1993. (II. 17.) Korm. rendeletben foglaltak szerint.

Az önkormányzat Szociális kerekasztalt hozott létre, melynek feladata:

- a) szociálpolitikai, gyermekvédelmi, esélyegyenlőségi helyi koncepciók véleményezése,
- b) szolgáltatási típusok, formák, rendszerek értékelése, elemzése,
- c) a szolgáltatástervezési koncepció előkészítése, a benne foglalt feladatok megvalósulásának, végrehajtásának figyelemmel kísérése, módosítások javaslata,
- d) javaslatok tétele a képviselő-testület felé.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2015. (IV. 23.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról és térítési díjairól

Az Önkormányzat az alábbi gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása bölcsőde működtetésével.

Az Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást feladatellátási szerződés keretében látja el. Az Önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátására bölcsődét működtet. A bölcsőde alapellátásként ellátja a Gyvt.-ben valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben meghatározott feladatokat. A bölcsőde az alapellátáson túlmenően nyitvatartási időn túli gyermekfelügyeletet, időszakos gyermekfelügyeletet és játszócsoportot működtet. Az intézmény biztosítja a fogyatékos gyermekek gondozását és nevelését a Gyvt. 42. § (2) bekezdése szerint. A bölcsődei alapellátás

keretében a gondozásért és az étkezésért térítési díjat kell fizetni. A gondozás intézményi térítési díja 2.968 Ft/fő/nap. A bölcsődei gondozásáért fizetendő személyi térítési díj összegét a rendelet melléklete tartalmazza.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A regionális és a kohéziós politika részére elkülönített támogatás összege a 2014 és 2020 közötti időszakban 351,8 milliárd euró. Magyarország 9 országos programon keresztül 25 milliárd eurónyi ESIF-támogatásban részesül. Ez átlagosan 2532 eurót jelent személyenként az EU költségvetéséből. A strukturális alapok és a Kohéziós Alap pénzügyi támogatásainak igénybeviteléhez szükséges átfogó stratégia és az operatív programok elkészítésére, valamint a támogatások felhasználásához szükséges intézményrendszer kialakítására létrehozott koordináló szervezet a Miniszterelnökségen belül működik. Feladata a Magyarország nemzeti, ágazati és regionális fejlesztési terveinek elkészítésével kapcsolatos kormányzati feladatok összehangolása, az érintett uniós és hazai költségvetési források felhasználásának koordinálása, illetve az Európai Unió strukturális és kohéziós politikájával kapcsolatos hazai intézkedések betartatása.

Az európai uniós alapok közül három keretéből épül fel a kohéziós politika: az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), az Európai Szociális Alapból (ESZA) és a Kohéziós Alapból, melyekből Magyarországon a Széchenyi 2020 program keretében megjelenő uniós pályázatok nagy részét is finanszírozzák.

Magyarország a következő hét éves időszakban összesen 7480 milliárd forintot használhat fel. Az összes forrás 60%-át a gazdaságfejlesztésre fordítja az állam, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfélszer több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15 százalékát közvetlenül a kis- és középvállalkozások megerősítésére fordítják majd.

A 2007-2013 és a 2014-2020-as tervezési időszak összehasonlítása

	2007-2013	2014-2020
Uniós tervezési keretek	-Strukturális alapok és vidékfejlesztés elkülönül -Tagállami szintű keretdokumentum (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret, NSRK)	•Integrált tervezés:Közös Stratégiai Keret (5 alap egységes keretben) uniós szinten •Tagállami szintű keretek (Partnerségi Megállapodás)
Tematikus súlypontok	- 15 OP	• 9 OP, célzottabb tervezés uniós és hazai szinten (11 tematikus cél, EU 2020)
Prioritások	-Gazdaságfejlesztés: 24% -Foglalkoztatás mint szociális kérdés	• gazdaságfejlesztés: 60% • Foglalkoztatás a gazdasági fejlesztés része
Intézményrendszer	-Központi irányítás (NFÜ) -Regionális dekoncentráció (RFÜ)	• központi koordinációval (ME) működő decentralizált intézményrendszer (IH-k a szakpolitikáért felelős tárcáknál) • valós térségi decentralizáció (megyei szinten)
Eljárásrendek, támogatási formák	-Komoly adminisztratív kötelezettségek, -2010-től racionalizáció, egyszerűsítések -Pályázatok vissza nem térítendő támogatással -Kombinált mikro-hitel	• egyszerűbb eljárásrendek, központi koordinációval •Vissza nem térítendő támogatások mellett nagyobb teret kapnak a pénzügyi eszközök •A pénzügyi eszközök teszik ki a teljes összeg 10%-át • közszféra ne pályázzon: szakmailag kijelölt fejlesztések, ismert programozható forráskeretek • nyílt pályázatok mellett optimalizált projekt-kiválasztási eljárások

2014-2020 időszak Operatív programok:

Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)
Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)
Terület és Településfejlesztési OP (TOP)
Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)
Környezet és Energetikai Hatékonyság OP (KEHOP)
Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)
Koordinációs OP (KOP)
„Vidékfejlesztés, halászat” OP

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 32/2015. (III. 19.) számú határozatával fogadta el a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet 30. §-ban foglaltaknak megfelelően **Nagykovácsi Településfejlesztési Koncepcióját**, melynek célja, hogy a lakosság és a településvezetés számára legyen olyan dokumentum, amely tartalmazza a Nagykovácsi fejlődését elősegítő célokat és hozzásegíti a község fejlesztéséért felelős képviselőket a megfelelő döntések meghozatalához.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 33/2015. (III. 19.) számú határozatával fogadta el **Nagykovácsi Integrált Településfejlesztési Stratégiáját**, melynek feladata, hogy olyan célokat és azok megvalósításához szükséges akciókat jelöljön ki, amelyek megalapozzák a település korszerű és harmonikus, a lakosság érdekeit szolgáló fejlődését.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete az 54/2015. (IV. 23.) számú határozatával hagyta jóvá Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának **2015-2019. közötti évekre vonatkozó gazdasági programját**.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testület 145/2016. (XII. 15.) számú határozatával döntött a település **2017-2021. évre szóló Kulturális Stratégiájának** elfogadásáról.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete az 113/2016. (X. 20.) számú határozatával hagyta jóvá a **Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót**.

A **Településképi Arculati Kézikönyvet** Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 111/2017. (IX. 21.) határozatával fogadta el.

Az **Önkormányzat 2018. évi költségvetését** Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2018. (II. 23.) önkormányzati rendelete szabályozza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Budakörnyéki Önkormányzati Társulás (BÖT)

A 2013. évi jogszabályi változásoknak köszönhetően, az önkormányzati törvény által biztosított önrendelkezési társulási jogával élve 2013. május 31-én Biatorbágy, Budajenő, Budakeszi, Herceghalom, Nagykovácsi, Páty, Perbál, Remeteszőlős és Tök települések önkormányzatai létrehozták a Budakörnyéki Önkormányzati Társulást, mint jogi személyiséggel rendelkező szervezetet. Jelenleg 12 település szövetsége alkotja a társulást. Székhelye Budakeszi városa, elnöke Budakeszi polgármestere. A településeken élő lakosság nyugodt életének, jó közérzetének alapvető feltétele a közrend és a közbiztonság, valamint a köztisztaság megfelelő állapota. A települések közterületei a legfontosabb olyan közösségi életterek, melyeknek nyugalma, rendezettsége, rendeltetészerű működése, illetve használata alapvetően meghatározza a lakosság közérzetét, közállapotról vallott nézetét és egy adott település élhetőségének megítélését. A jó települési közbiztonság vonzza a gazdasági, pénzügyi befektetőket és a tőkeerős vállalkozásokat,

ami hosszú távon a település gazdasági növekedéséhez vezet. Felismerve ezt a tényt, a szervezet 5 társult tagönkormányzata megalapította a **Budakörnyéki Közterület-felügyeletet**, mely egyben a települések társulásos együttműködésének országosan is egyedi formája volt. A szervezet 2014. július 1-től működik és jelenleg 10 településen (Biatorbágy, Budajenő, Budakeszi, Herceghalom, Nagykovácsi, Páty, Perbál, Pilisjászfalu, Tinnye, Tök) látja el feladatát. Legfontosabb feladata illetékességi területén a hatályos jogszabályok betartatása, a szabálysértések megelőzése, megszakítása és az önkormányzati vagyron védelme. Befejezett szabálysértés esetén feladata a helyszíni bírság kivetése, vagy eljárás kezdeményezése. A Budakörnyéki Közterület-felügyelet feladatainak ellátása során együttműködik a rendőrséggel, a hivatásos katasztrófavédelmi szervvel, a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal, az egyéb állami ellenőrző és önkormányzati szervezetekkel, egyesületekkel, így különösen a helyi polgárőr szervezetekkel. A közterület-felügyelet működésével biztosíthatóvá válik az illetékességi területén lévő településeken a folyamatos hatósági jelenlét, délután, éjszaka, hétvégén, valamint ünnepnapokon is.

Pilisi KÖTET

A társulás célja az önkormányzati feladat- és hatáskörök, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatásköreinek hatékonyabb, célszerűbb közös ellátása, a közös területfejlesztési célok kidolgozása és megvalósítása.

A társulás által ellátott feladat- és hatáskörök:

- Közös területfejlesztési célok kidolgozása és megvalósítása;
- Az infrastrukturális hálózatok fejlesztésének, az idegenforgalmi és turisztikai fejlesztéseknek, az oktatási és kulturális, egészségügyi és sportkapcsolatok fejlesztésének, a környezetvédelmi, tájvédelmi szempontok érvényesítésének kiemelt területeként való kezelése;
- Az önkormányzatok közötti információs rendszer, véleménycsere kialakítása;
- A nem önkormányzati szervek bekapcsolásának koordinálása, elősegítése a közös célkitűzések megvalósítása érdekében.

Fővárosi Agglomeráció Önkormányzati Társulás

2011. június 15-én alakult 17, a fővároshoz közvetlenül kapcsolódó település részvételével. A Társulás alapvető célja az érintett települések közös fellépése az agglomerációs települések érdekében. A legfontosabb feladat a közös érdekérvényesítés, érdekvédelem, a közös gondolkodás, és a tapasztalatcsere a problémás területekkel kapcsolatban. A FAÖT tagjainak szándéka, hogy gazdasági érdekeiket, fejlesztési lehetőségeiket ne csak egyénileg érvényesítsék, hanem tevékenységüket a lehető legszorosabb módon hangolják össze. Ezáltal megnő az egyes települések érdekérvényesítési képessége is. Mai felgyorsult világunkban számos negatív hatás éri környezetünket (pl. károsanyag-kibocsátás, hulladékmennyiség ugrásszerű növekedése), ezért a környezet- és természetvédelem kérdése prioritásként kezelendő.

A FAÖT tagtelepülései sajátos helyzetben vannak közbiztonsági szempontból a főváros közelsége miatt. E sajátos helyzet bizonyos speciális, kizárólag az agglomerációban jelentkező problémákat indukál:

- az elkövetett bűncselekmények-szabálysértések száma a fővárostól mért távolság növekedésével arányosan csökken, így a fővároshoz közvetlenül kapcsolódó települések fokozottabb veszélynek vannak kitéve közbiztonsági szempontból;
- a fővárosban bűnöző elemek számos esetben nem az elkövetés helyszínét választják lakóhelyül, hanem a külterületeket vagy a környező településeket;
- a főváros vonzáskörzetéből rengetegen járnak Budapestre dolgozni amellet, hogy lakóhelyük a vonzáskörzetben van.

A Társulás tagjai elő kívánják segíteni az egyes településeken működő polgárőrségek, közterület-felügyelet és mezőőri szolgálatok megerősítését, a köztük való hatékony kapcsolattartást és együttműködést.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a KSH és Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://www.teir.hu>) adatbázisból, valamint az intézményi és hivatali nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás már meglévő adataiból indultunk ki.

A 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete szerinti egységes rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a HEP melléklete (indikátor tábla) tartalmazza.

Adathiányos táblák:

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma és a 18-29 éves népesség száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Adatok nem állnak rendelkezésre, ezért részben hiányosan került kitöltésre.

A 3.2.5 számú táblázat „Alacsonyan iskolázott népességről” hiányos adattartalommal rendelkezik, mivel a TEIR rendszerben csak a 2011 évi népszámlálási adatok szerepelnek. Ezen a területen szükséges további adatok gyűjtése.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Nagykovácsiban nincs felnőttoktatás, ezért nincsenek a táblázatok kitöltve.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Adatok nem állnak rendelkezésre, ezért részben hiányosan került kitöltésre.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny idős kor (lehetőségek a településen - A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Táblázatok adattartalma a szöveges részekben kerültek kifejtésre.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Az országos statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nem áll rendelkezésünkre arra vonatkozóan adat, hogy Nagykovácsiban hány fő vallja magát roma nemzetiséghez tartozónak. A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik, mindössze néhány roma származású családról van tudomásunk, akiknek életkörülménye rendezett, nem élnek mélyszegénységben.

Településünkre nem jellemző a mélyszegénység, a nehezebb anyagi körülmények közé kerülő családok részére az önkormányzat szociális rendeletén keresztül széleskörű támogatási rendszer biztosított. A hátrányos helyzetűek, inaktív munkaerő-piacra történő visszakerülése érdekében az önkormányzat intézményei közfoglalkoztatással segítik a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Nagykovácsi alacsony adóerő-képességét figyelembe véve az állami támogatás a szociális területen biztosított, országos viszonylatban a szociálisan rászoruló családok száma kevés, így az anyagi veszélyeztetettség településünkön nem áll fenn.

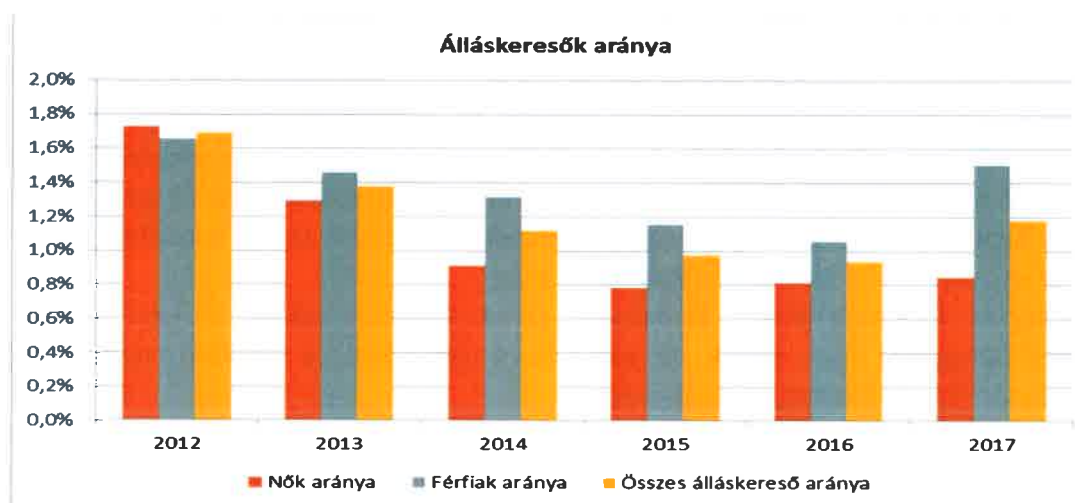
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya
- b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága
- c) közfoglalkoztatás
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük
- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen a Pénzügyminisztérium (2017. január 1.) adata szerint a regisztrált munkanélküliek száma 46 fő volt, ebből járadékban részesült 12 fő, álláskeresői segélyre 5 fő volt jogosult. 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma 2017. 1. negyedévben 17 fő volt. Az inaktív emberek között nagyobb arányban fordulnak elő egyetemi és főiskolai végzettséggel rendelkezők. A 8 általánosnál kisebb végzettségű regisztrált munkanélküliek száma 2017. 1. negyedévben 1 fő, Egyetemi végzettségű 9, főiskolai végzettségű 10, gimnáziumi végzettséggel rendelkező 12 fő szerepelt a nyilvántartásban. Nagykövácsiban tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadály a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémákra vezethető vissza.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 21-25 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. A legfrissebb 2017 év végi adatok szerint az álláskeresők száma az 55-60 év közötti korcsoportban a legmagasabb (63 regisztrált munkanélküliből 20 fő).

3.2.4. pályakezdő álláskeresők száma

Év	18-29 évesek száma		
	Férfi	Nő	Összesen
2012	521	484	1 005
2013	519	490	1 009
2014	520	494	1 014
2015	518	496	1 014
2016	482	481	963
2017	477	474	951

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. 2012 júliusától a közterületen dolgozók szakmai irányításával a Nagykovácsi Településüzemeltetési Kft. foglalkozott. Nagykovácsi Polgármesteri Hivatalában 2017-ben 1 fő kulturális közfoglalkoztatott látott el adminisztratív feladatokat. Korábban további 5 fő került foglalkoztatásra pályázati beruházások kapcsán, illetve a NATÜ létszámának bővítése révén, valamint 2015-től az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtárban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott támogatás.

Erre az ellátási formára vonatkozó fontosabb jogszabályok:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Pr.)

Az aktív korúak ellátása két jogcímen vehető igénybe. Egészségkárosodott személy és 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevelő olyan szülő részére, aki a gyermek napközbeni elhelyezését nem tudja másképp biztosítani. Az aktív korúak ellátásán belül egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás állapítható meg, illetve álláskereső kérelmezők esetén az aktív korúak ellátásán belül foglalkoztatást helyettesítő támogatás állapítható meg.

A Pest Megyei Kormányhivatal Budakeszi Járási Hivatala aktív korúak ellátására való jogosultságot állapíthat meg annak az aktív korú (18. életévét betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött) személynek,

- a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket,
- b) aki vakok személyi járadékában részesül,
- c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy],
- d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt,
- e) akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot,
- f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött,
- g) akinek esetében az ápolási díj, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy

saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátása tekintetében nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy az adórendszeren kívüli keresettel járó foglalkoztatás keretén belül háztartási alkalmazotti státuszban végez tevékenységet (háztartási munkát végez).

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80 %-a (22.800 Ft). Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, legmagasabb összege 2018-ban 48.795,- Ft. Amennyiben az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, akkor az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét, ebben az esetben a legmagasabb összeg 25.995,- Ft. Az egyedülálló egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult esetén a támogatás összege: 27.075,- Ft. Az aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult, kivéve, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, (FHT) míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) feltételeinek felel meg.

A járási hivatal

- időskorúak járadékát,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, (korábban rendszeres szociális segély),
- közgyógyellátást,
- ápolási díjat:
- súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat,
- a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díjat, valamint
- kiemelt ápolási díjat állapít meg.

Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal:

- alanyi közgyógyellátást, normatív közgyógyellátást, és
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

e) lakhatást segítő támogatások

f) eladósodottság

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Önkormányzatunk összesen 2 önkormányzati bérlakással rendelkezik. Ezek korábban szolgálati lakások voltak, ezek közül egy esetben a jelenlegi bérlő a korábban szolgálati funkciókat betöltő személy (körzeti megbízott) volt. A bérlakások mindegyikében jelenleg is laknak, az ott lakók bérleti díjat fizetnek, mely összegének felülvizsgálatára a Képviselő-testület jogosult. A lakások komfortosak, az épületek folyamatos állagmegóvására szükség van. Az ehhez kapcsolódó feladatok ellátását a Polgármesteri Hivatal Településüzemeltetési Beruházási és Pályázati Osztály munkatársai kísérik figyelemmel.

A településen lévő egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal. A települési önkormányzat nem rendelkezik szociális bérlakással, a lakhatást segítő támogatások a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások szabályozásáról szóló 7/2016. (IV. 4.) önkormányzati rendelete szerinti segélyezési formában kerültek szabályozásra.

Nagykovácsiban az összes lakóegységet figyelembe véve az új építésű lakások aránya a legnagyobb, a lakások egyharmada 1990 után épült. Nagykovácsiban kiemelkedő paramétereket mutat a nagy alapterületű lakások aránya, valamint a 4 ill. több szobás lakások száma az agglomeráció településeihez képest. Az építési telkek árai felértékelődtek, döntően a korábbi kiköltözések miatt is. A lakásállomány folyamatosan növekszik, 2012-ben 2593 darab lakás volt a településen, ez a szám 2016-ra 2679-re emelkedett (növekedés 86 lakás).

Nagykovácsi „zsáktelepülés”. A személygépkocsi ellátottság a térségben az országos átlag feletti, a tíz év alatti növekedés meghaladja a 25%-ot. Tömegközlekedési kapcsolata Budapesttel biztosított. Budapestről a 63-as jelzésű autóbusz Húvösvölgy és Nagykovácsi, Tisza István tér között közlekedik. A vonalat korábban (2014. május 10-ig) a Budapesti Közlekedési Zrt. üzemeltette, ezt követően a Volánbusz Zrt. a járat üzemeltetője. Éjszaka a 963-as busz közlekedik a településre.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata 14 millió Ft éves összeggel járul hozzá a közösségi közlekedés biztosításához.

A település közlekedési helyzetének javítása érdekében az önkormányzat a következő intézkedéseket tette:

- 2017. decemberében Nagykovácsi belterületi úthálózatának forgalomtechnikai felülvizsgálata céljából tanulmánytervet készítettett;
- Buszmegállóink méltatlan állapota megoldásra került, önkormányzati egyeztetéseket követően sikerült elérni, hogy Nagykovácsi területén a buszvárók kicserélése megtörténjen, környezetüket az önkormányzat rendezte;
- A gyermekek biztonsága érdekében „Kiss and Go” parkolóhely kialakítása történt az iskola mellett;
- Az önkormányzat felhívást tett közzé az oktatási és nevelési intézmények közelében történő közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében;
- Kerékpár tárolók kihelyezése a közintézményeknél és a buszvégállomáson;
- Helyi Hegyibuszjárat népszerűsítése, működésének elősegítése, népszerűsítése a települési honlapon;
- Kerékpár út kialakításának tervezése, pályázat benyújtása;
- Telekocsi-közös utakon program meghirdetése, hozzá weboldal működtetése (telekovacsi.hu).

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szegregátumnak a település szélén kialakult szegények, etnikai kisebbség által lakott területet nevezzük. Településünkön szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés
- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés
- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés
- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése
- e) sportprogramokhoz való hozzáférés
- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor
- h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek) - Budakeszi központtal
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

Nagykovácsiban az egészségügyi alapellátás keretében területi ellátási kötelezettséggel 4 háziorvosi, 2 gyermekorvosi és 2 fogorvosi praxis működik, emellett 4 védőnői körzet került kialakításra. A betegellátás folyamatos, délelőtti és délutáni rendeléssel biztosított. Az ügyeleti ellátást az önkormányzat a BÖT társuláson keresztül biztosítja. 2018. március 1-től a Hungary Ambulance Egészségügyi és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. látja el az orvosi ügyeleti feladatokat Budakeszi, Budajenő, Nagykovácsi, Páty, Remeteszőlős és Telki települések ellátási körzetébe tartozó lakosság részére.

A védőnői szakellátást jelenleg 3 főállású védőnő biztosítja. Átlagos gyermekszám védőnőnként 142 fő. Feladatkörükbe tartozik: terhes gondozás, 0-6 éves korig az egyéni és családgondozás, a településen működő oktatási intézmények – iskola, óvoda – védőnői ellátása. A nagyközségben két patika működik. A társadalombiztosító által finanszírozott ellátások mellett lehetőség van magánrendelések szolgáltatásainak igénybevétele, többek között a fogorvosi, fül-orr-gégészeti, nőgyógyászati, bőrgyógyászati ellátások területén.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok között a fogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Az Önkormányzat az általános iskolai szolgáltatót közbeszerzési eljárás keretében választotta ki. A szolgáltató minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 86. §-a alapján Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata köteles biztosítani étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést, idősek nappali ellátását, valamint az ezen szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata és Solymár Nagyközség Önkormányzata feladat-ellátási szerződés alapján az Ezüstkor Szociális Gondozóközpont és Gyermekjóléti Szolgálat útján látják el a 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 13. § (1) bekezdésének 8., és 8a. pontjában meghatározott szociális és gyermekjóléti szolgáltatást, mint helyben biztosítandó közfeladatokat. Az Ezüstkor Szociális Gondozóközpont és Gyermekjóléti Szolgálat által ellátott feladatok kiterjednek a házi segítségnyújtás, a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatási feladatkörre. Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata 2017. január 1. - 2019. december 31. napjáig hatályos feladat-ellátási szerződése szerint a feladatok ellátásért 15.342.000 Ft működési célú támogatást fizet Solymár Nagyközség Önkormányzata számára.

Házi segítségnyújtás:

Ezt a feladatot 2017-ben Nagykovácsiban 1 teljes állású, 1 hat órában és 1 négy órában foglalkoztatott egészségügyi végzettségű gondozónő látta el. 2017-ben 15 fő volt a gondozottak létszáma. A gondozottak közül sokan évek óta igénybe veszik a házi segítségnyújtás szolgáltatásait, de az a tendencia, hogy gyakran kérnek a családok átmeneti segítséget műtét vagy súlyos betegség kapcsán is. 4 fő részére szállítottak házhoz ebédet a gondozónők, emellett leggyakrabban gyógyszervásárlásra és gyógyszeradagolásra, bevásárlásra, ebédeltetésre, fürdetésre és sebkötözésre volt igény. Az orvossal való kapcsolattartás, vizsgálati időpontok kérése, az azokra való eljuttatás koordinálása mind szerepelt a tevékenységek között.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti eljárás nem indult, szankció megállapítására nem került sor.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

- a) közösségi élet szinterei, fórumai
- b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, lakosaink többsége lokálpatrióta.

A közösségi együttélés során etnikai konfliktusokról nincs tudomásunk, így azok kezeléséről sem áll módunkban adatokat szolgáltatni.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának a lakosság önszerveződő közösségei, valamint a település lakosainak közösségi célú igényeinek teljesítését végző civil szervezetek támogatásáról szóló 3/2016. (II. 29.) önkormányzati rendelete alapján Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata minden évben pályázatot írt ki a lakosság önszerveződő közösségei, valamint a település lakosainak közösségi célú igényeinek teljesítését végző civil szervezetek támogatására. 2017-ben és 2018-ban 6 millió Ft került elkülönítésre erre a célra az önkormányzat költségvetésében.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata a felújított Öregiskolában elhelyezett többfunkciós kulturális intézmény működtetésével tesz eleget a közművelődési feltételek és a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása iránti kötelezettségeinek.

Azt intézmény fő célkitűzései:

- különféle felnőttképzési lehetőségek megteremtése
- a település sajátos kultúrájának gondozása, gazdagítása
- a helyben lakó művészek és más alkotó értelmiségiek tevékenységének támogatása, bemutatása
- az egyetemes kultúrától a kisebbségi kultúráig mindennemű kultúra megismertetése
- a különféle kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és gondozásának segítése
- az ünnepek kultúrájának gondozása
- az ismeretszerző, az amatőr alkotó, műkedvelő közösségek tevékenységének támogatása
- a szabadidő kulturális célú eltöltése feltételeinek biztosítása
- nyilvános közkönyvtári alapszolgáltatások biztosítása (folyamatos, a helyi igényeknek megfelelő gyűjtemény-fejlesztés, a gyűjtemény feltárása, megőrzése, gondozása és rendelkezésre bocsátása, tájékoztatás a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól)
- helyismereti információk és dokumentumok gyűjtése
- közhasznú információs szolgáltatás nyújtása
- kapcsolat biztosítása az országos és nemzetközi könyvtári és információs rendszerekhez, korszerű információtechnológiai eszközök révén
- egyéb, művelődést segítő lehetőségek biztosítása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakosság adósságállomány újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, Kulturális közfoglalkoztatottak száma 2016-2017 évben növekedett – sikeres elhelyezkedés a munkavilágába	Közfoglalkoztatás tovább folytatása; Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.

<p>Egészségügyi ellátásokhoz való korlátozott hozzáférés Fizikai aktivitás növelése minden korosztálynál</p>	<p>Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata; Egészségnap és szűrővizsgálatok szervezése; 2016-tól labordiagnosztikai ellátás heti két alkalomra bővült; A 4. háziiorvosi körzet kialakítása, háziiorvosi praxis indul 2019-ben; Intézményekben 2 évente szemvizsgálat szervezése; Sportágválasztó szervezése, Európai Mobilitás Hét programjaiban való részvétel</p>
<p>Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.</p>	<p>Számítógép kezelői tanfolyam szervezése az iskolában, Öregiskola Községi Ház és Könyvtárban; Közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás biztosítása;</p>

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete
- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
- c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya
- d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya
- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

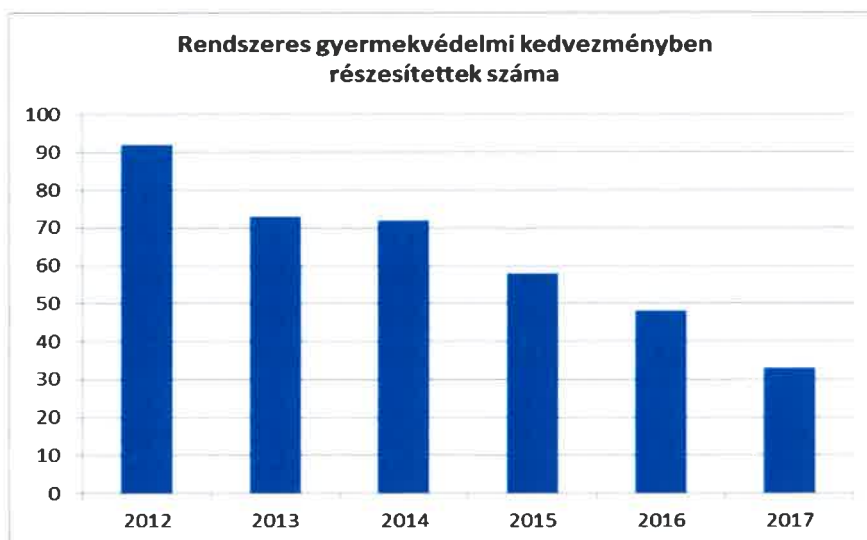
A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) szabályozott **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt** (a továbbiakban: RGYK) kérő személyek száma 2017. év folyamán 46 fő volt. Nagykovácsi Nagyközség jegyzője 33 gyermekre állapította meg az RGYK-t a Gyvt. 19. §-a alapján. Az elutasított személyek száma 13 fő volt.

A kérelmezők jellemzően a kis jövedelmű, egykeresős családokból kerülnek ki, ahol vagy egyedül neveli a szülő a gyermekét/gyermekét, vagy az egyik szülő munkanélkülisége miatt válnak jogosulttá az RGYK-ra. Nagykovácsiban nagyon sok nagycsaládos él, azonban megfigyelhető, hogy a nehezebb körülmények között élők az egy vagy két gyermekes családok közül kerülnek ki. Az elutasítások okai a jövedelmi és vagyoni helyzetben kereshetők, a kérelmező családok magasabb jövedelme miatt a gyermekek nem váltak jogosulttá az RGYK-ra. Azon gyermekek esetében, ahol az egy főre eső jövedelem csak egy kicsit haladta meg a törvényben rögzített RGYK sávot, az önkormányzat 50 %-os kedvezményt biztosított az étkeztetésben, illetve rendkívüli települési támogatást nyújt. (Az önkormányzat 71.250,- Ft/fő, illetve 85.500,- Ft/fő jövedelemhatárig tud a helyi rendelete alapján 50 %-os étkezési térítési díjkedvezményt, illetve pénzbeli támogatást biztosítani.) 2017. december 31-i adatok alapján 15 család 33 gyermeke volt jogosult RGYK-ra, a 15 családból 10 esetben volt egyedülálló a szülő.

A Gyvt. 20/A. §-a alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak gyermekenként 6.000,- Ft alapösszegű természetbeni támogatásban, a hátrányos helyzetű gyermekek 6.500,- Ft emelt összegű természetbeni támogatásban részesültek gyermekvédelmi Erzsébet-utalvány formájában. 2017 augusztusában 14 család 30 gyermekére (23 kiskorú, 7 fiatal felnőtt) tekintettel 182.000,- Ft értékben, 2017 novemberében pedig 13 család 29 gyermekére (23 kiskorú és 6 fiatal felnőtt) tekintettel 175.500,- Ft értékű gyermekvédelmi Erzsébetutalvány került kiosztásra. Statisztikai adatok szerint a RGYK támogatásban évről évre egyre kevesebb család jogosult.

2017. január 1-jén RGYK-ra jogosultak száma:	49
2017. év folyamán megszűnt RGYK:	49
2017. tárgyév folyamán RGYK-t kérők:	46
2017. tárgyév folyamán megállapított RGYK:	33
2017. év folyamán elutasítottak száma:	13
2017. december 31-én RGYK-ra jogosultak száma:	33

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások szabályozásáról szóló 7/2016. (IV. 04.) önkormányzati rendelet szabályozza a Nagykovácsiban nyújtható **települési támogatások fajtáit** és feltételrendszerét. Nagykovácsi Nagyközség Képviselő-testülete döntése alapján a polgármesterre átruházott hatáskör a gyermekétkeztetési díjkedvezmény megállapítása, a babakelengye támogatás és a táboroztatási támogatás. A gyermekétkeztetési díjkedvezményt a helyi rendelet 13. §-a szabályozza: „Egyéni rászorultság alapján a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított étkeztetés intézményi térítési díjának mértéke települési támogatásként legfeljebb 50 %-kal csökkenthető, ha a térítési díj fizetésére kötelezett családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, b) egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, és a teljes összegű személyi térítési díj megfizetése a család létfenntartását veszélyeztetné.” Ez alapján 2017-ben 5 család 6 gyermeke vált jogosulttá az 50%-os intézményi térítési díjkedvezményre. A támogatás arra az esetre jelent méltányos megoldást, amikor egy kérelmező a Gyvt. alapján nem válik jogosulttá az ingyenes étkezésre, illetve az étkezési díjkedvezményre. A helyi rendelet 12. §-a alapján 2017-ben 1 újszülött gyermek családjára részesült babakelengye támogatásban, amely egyszeri 60.000,- Ft támogatás azon családok részére, ahol az újszülött gyermek első lakóhelye Nagykovácsiban található, és a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 500%-át, azaz a 142.500,- Ft-ot nem haladja meg. A rászoruló gyermekek családjai táboroztatási támogatásban részesültek a nyári hónapok során a helyi rendelet 14. §-a alapján: „Táboroztatási támogatás nyújtható települési támogatásként a rászoruló gyermekekre tekintettel azoknak a kérelmezőknek, akiknek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, b) egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350%-át.” Nagykovácsiban összesen 9 család 14 gyermekét támogatta a települési önkormányzat a család kérelme alapján táboronként és gyermekenként 15.000,- Ft összeggel. A támogatott gyermekek összesen 25 táborban vettek részt a nyár folyamán.

A gyermekétkeztetés megoldásának módja

Nagykovácsiban 2014. május 30-ával megszüntetésre került az óvodai főzőkonyha, amely a helyi általános iskolások és óvodások részére biztosította az étkeztetést. Ettől az időponttól a közétkeztetés külső beszállító útján kerül megoldásra, a közbeszerzési eljárás eredményeként 2017-ben a közétkeztetési (élelmezési) szolgáltatást az Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Zrt. látta el,

amely cég a legjobb ár-érték arányú érvényes ajánlatot tevő pályázó volt a szolgáltatásra. A Nagykovácsi Általános Iskolába, a Kispatak Óvodába és a Lenvirág Bölcsőde és Védőnői Szolgálat részére is az Elamen Zrt. biztosította a napi többszöri étkezést. Az iskolában, székhely- és tagóvodákban, valamint a bölcsődében melegítőkonyha és étkező biztosított.

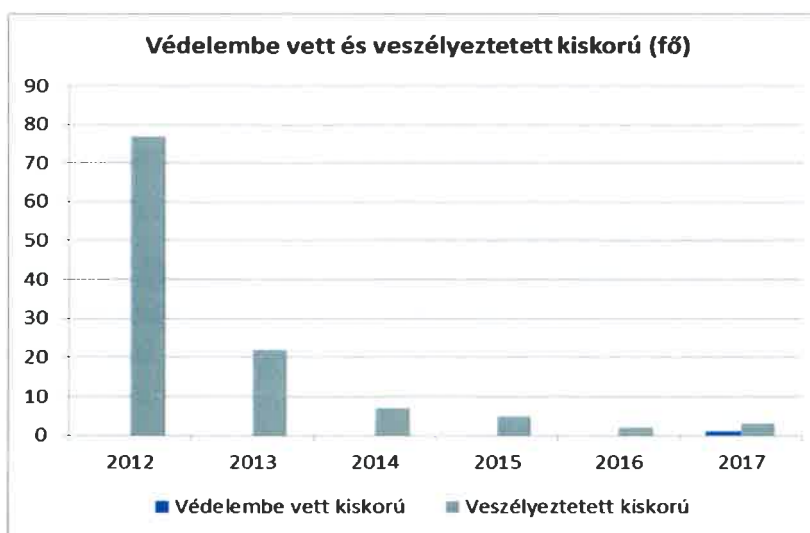
A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

A Solymár Nagyközség Önkormányzatának fenntartásában működő Ezüstkör Szociális Gondozó Központ és Családsegítő Szolgálat feladat-ellátási szerződés keretében biztosítja Nagykovácsiban a családsegítés, a gyermekjóléti és házi segítségnyújtási alapellátás feladatait. A Nagykovácsiban működő Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál 6 munkatárs dolgozik az alábbi megosztásban: családsegítés és gyermekjóléti: 1 fő 8 órás (gyermekjóléti feladatok) és 2 fő 4 órás munkarendben (1 fő szociális munkás és 1 fő mentálhigiénés tanácsadó), házi segítségnyújtás: 1 fő 8 órás, 1 fő 6 órás és 1 fő 4 órás munkarendben. A törvényileg meghatározott alapellátási feladatok mellett a Nagykovácsiban nyitva tartó helyiségben a nagykovácsi lakosok számára elérhető mentálhigiénés tanácsadás, tanulási zavarokkal küzdő gyermekek számára komplex mozgásfejlesztés. 2017 februárjától kéthetente a Baba-mama klub is megkezdte működését a mentálhigiénés tanácsadó-pedagógus kolléganő vezetésével. A szolgáltatások Nagykovácsi lakosok számára ingyenesen igénybe vehetők.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást 2017-ben 1162 alkalommal kereste fel ügyfél. 56 fő (ebből 19 gyermek) együttműködési megállapodás alapján kapta a szolgáltatást, mely adott esetben több hónapig tartó gondozási folyamatot is jelentett, az ügyféllel együtt kialakított gondozási terv mentén. Családok szerinti bontásban 41 családot segített a Szolgálat az alapellátás keretében. 4 esetben egy/maximum három találkozás elegendőnek bizonyult a probléma megoldásához. Ezekben az esetekben együttműködési megállapodást nem kellett kötni. 2017. évben a Szolgálatot felkeresők vezető problémátípusai – melyekhez természetesen láncreakció-szerűen egyéb problémák is kapcsolódtak – gyakoriságuk tekintetében a következők voltak: családi-kapcsolati (16), egészségi probléma, egészségkárosodás következménye (9), gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség (7), magatartás és teljesítmény zavar (7), szenvedélybetegség (5), anyagi (4), családon belüli bántalmazás (4), gyermeknevelési (3), fogyatékos, retardáció (3), oktatási, nevelési elhanyagolás (2).

Szakmai tevékenységek főbb adatai: Információ nyújtás (354), segítő beszélgetés (265), ügyintézéshez segítségnyújtás (195), konfliktuskezelés (3), mediáció (3), kríziskezelés (1), közvetítés pénzbeli ellátásokhoz (23), közvetítés természetbeni ellátásokhoz (6), esetkonferencia szervezése (2), esetmegbeszélés szervezése (6), szakmaközi megbeszélés (10), környezettanulmány készítése felkérésre (7), családlátogatás (249), adományközvetítés (19), közvetítés a gyermekjóléti központhoz (4), átmeneti gondozásba való közvetítés (1), családterápia (15), korrepetálás (64). Új szolgáltatásként a Szolgálat vállalni tudja iskoláskorú, idegrendszerileg éretlen, tanulásban enyhén akadályozott gyerekek fejlesztését.

A Szolgálat **védelembe vételi javaslatot** az év során 1 gyermek esetében tett a budakeszi központ felé. A szülők egészségügyi, mentális állapota, a gyermek mentális állapota, illetve életvitellel kapcsolatos problémák adtak okot a hatósági intézkedés kezdeményezésére, ami végül ideiglenes hatályú azonnali kiemeléshez vezetett. 2017. december 31-én a szolgálat által nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 3 fő volt. A veszélyeztető fő okok: családi konfliktus, csavargás, illetve fogyatékos. Fizikai bántalmazás a szülő részéről 1 esetben fordult elő. A szolgáltatást 19 fő vette igénybe az év során összesen 39 alkalommal. 2017-ben a Szolgálat által elindított Baba-mama klub 19 alkalommal, 16 fő rendszeres részvételével sikeres kezdeményezésnek bizonyult. A klubot a mentálhigiénés kolléganő vezeti.

A törvényi előírásoknak megfelelően 2017-ben 10 alkalommal **szakmaközi találkozó** került megszervezésre a nagykovácsi jelzőrendszeri tagok részvételével. Ezekon a találkozókön a gyermekekkel foglalkozó szakemberek ismertetik tapasztalataikat, és felhívják kollégáik figyelmét a veszélyeztetett gyermekekre. A megbeszélések után a Szolgálat összehangoltan szervezi meg a szükséges intézkedéseket.

A településünkön minden évben, rendszeresen **gyermekvédelmi éves tanácskozást** tartunk.

A 2015-ben elfogadott a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról és térítési díjairól szóló 8/2015. (IV. 23.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: gyermekjóléti rendelet) 4. §-a rögzíti, hogy az „Önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátására bölcsődét működtet.” A **Lenvirág Bölcsőde és Védőnői Szolgálatot** 2015. április 1-jén vették kincstári nyilvántartásba, az ünnepélyes átadása 2015. július 31-én zajlott. Ezt követően 2015. augusztusában 23 kisgyermek kezdhette meg a nevelési évet a vadonatúj bölcsődei épületben. A bölcsőde 10 új munkahelyet teremtett, valamint a korábban igen elhanyagolt épületben, méltatlan körülmények között működő gyermekorvosi rendelő és védőnői szolgálat egy olyan helyre költözhetett, ahol a kulturált, higiénikus körülmény biztosított a kisgyermek számára. A gyermekjóléti rendelet 4. § (2)-(4) bekezdése is rögzíti, hogy „a bölcsőde alapellátásként ellátja a Gyvt-ben valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben meghatározott feladatokat. A bölcsőde az alapellátáson túlmenően nyitvatartási időn túli gyermekfelügyeletet, időszakos gyermekfelügyeletet és játszócsoportot működtet. A bölcsőde ellátja a fogyatékos gyermekek gondozását és nevelését a Gyvt. 42. § (2) bekezdése szerint.” A Lenvirág Bölcsőde és Védőnői Szolgálat alapításával 23 nagykovácsi család élete vált könnyebbé azzal, hogy a szülők a munka mellett is – különösebb anyagi teher nélkül – biztonságban tudhatják kisgyermeküket. 2017. májusában a beiratkozáskor 29 felvételi kérelem érkezett be a Lenvirág Bölcsődébe. Ebből a 29 jelentkezőből 18 gyermeket tudtak felvenni. Ebből egy fő sajátos nevelési igényű, így a csoportlétszám alakulása 10, illetve 12 fő. Előnyben részesült a felvételnél 3 fő, akiket egyedülálló édesanya nevel. A többiek jelentkezését a Felvételi Szabályzatban leírtak alapján az egy főre eső nettó jövedelem alapján bírálták el. Az év végéig még beérkezett felvételi kérelmek száma 4 darab.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított a védőnői hálózaton keresztül. Az óvodákban és az általános iskolában a szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket tanácsadás egészít ki. A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését,

a betegségek megelőzését célozta. Pl.: Víz napja, Föld napja, tömegsport, kézi, röplabda, kosárlabda bajnokságok stb.

A védőnői családlátogatások során a várandós kismamák, a kis gyermekes anyukák fordulhatnak problémáikkal az egészségügyi szakemberhez. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál a védőnők az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végzik.

A jelzőrendszer tagjainak felelős tevékenysége és a Nagykovácsi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálatának tevékenysége folytán a gyermekvédelmi munka színvonalának további javulása várható. A jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény, hatóság, személy (gyermekorvosok, védőnők) részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják. A jelzőrendszerek tagjai munkájuk során megtapasztalták annak fontosságát, hogy az idejében történt cselekvés gátolja, illetve csökkenti a probléma kialakulását.

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek testkulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Fontos hangsúlyt kap településünkön az egészséges életre való nevelés, egészségmegőrzés, szűrővizsgálatok szervezése. Ennek kertében már a korábbi években is megrendezésre került az Egészségnap, illetve minden évben csatlakozunk az Európai Mobilitás Hét keretében megrendezésre kerülő Autómentes Naphoz. Emellett 3 sportegyesület, és évente rendszeresen megrendezésre kerülő sportnapok várják az érdeklődőket. Ilyen a Crosskovácsi Sport és Környezetvédő Egyesület szervezésében minden nyár elején megrendezésre kerülő több napos Crosskovácsi Maraton, melyeken évente közel 1000-1200 fő vesz részt.

Az Önkormányzat sportlétesítmény hálózata folyamatosan bővül, átadásra került a műfüves labdarúgópálya, megépült és további eszközökkel bővült a fitness park.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy támogatási kérelmet nyújt be a „Kerékpárutak létesítésének, felújításának és korszerűsítésének támogatása Pest megye területén” címen kiírt, PM_KEREKPARUT_2018 kódjelű pályázatra, a Budapest Adyliget, Remeteszőlős és Nagykovácsi települések belterületei közötti biztonságos kerékpárkapcsolat kiépítése érdekében. A pályázathoz szükséges 9.222.994,- forint összegű önrészt a 2019. évi költségvetés terhére biztosítja. A projekt megvalósulási helye a Nagykovácsi bekötőút 11104 j. országos közút (Hrsz: 0122) Budapest II. kerület Adyliget és Remeteszőlős Nap utca – 10+164 és 11+078 km szelvények – közötti, továbbá a Remeteszőlős Királyka utca és Nagykovácsi Besenyőtelek utca – 13+164 és 14+078 km szelvényei – közötti szakaszai és az Eötvös utca (Hrsz: 920/100).

Szép hagyomány településünkön a testvérvárosok nemzetközi ifjúsági tábora, ami a testvérvárosi kapcsolataink legmeghatározóbb eleme. Jelenleg a cseh Bolatice, a német Linum, a szlovák Andód és az olasz Poggio Mirteto településekkel működik élő testvérvárosi kapcsolat. Évente másik városban kerül megrendezésre az ifjúsági tábor, amelyen általában 16-25 éves korú fiatalok vesznek részt egy héten át, városonként 5-6 fővel. 2018-ban Nagykovácsiban és Bolaticében voltak táborok. A táborok rendszerint valamilyen helyi rendezvényhez kapcsolódnak Nagykovácsiban a Nagyboldogasszony napi Búcsúhoz, Bolaticében az Aratási ünnephez. Ezzel hagyományaink megismeréséhez és tiszteletéhez is hozzásegítjük a fiatalokat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településen nem releváns a szegregáció.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)
- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)
- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok
- d) gyermekjóléti alapellátás
- e) gyermekvédelem
- f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások
- g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés
- h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv
- i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselőik észrevételei
- j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nagykovácsiban 2017. május 1-jén összesen 4 fő **hátrányos helyzetű gyermek** volt, akik szülőjét vagy más törvényes képviselőjét a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B. § (1) bek. b) pontja alapján a jegyző írásban tájékoztatta a **szünidei gyermekétkeztetés** lehetőségéről. A szünidei gyermekétkeztetést egy gyermek kivételével nem igényelték az érintettek: egy fő általános iskolás gyermek szülője kérte gyermeke részére a nyári szünet során 43 napon keresztül biztosított meleg ebédet.

Nagykovácsiban 2017-ben veszélyeztetett gyermek 3 fő volt, védelemben vétel 1 esetben fordult elő. A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint a veszélyeztetettség okai közül a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyezteti. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása
- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)
- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések
- e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül

- a) alacsony iskolai végzettség;
- b) alacsony foglalkoztatottság;
- c) elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény egy fennáll.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentiekben felsorolt a)–c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Nagykovácsiban 2017. május 1-jén összesen 4 fő hátrányos helyzetű gyermek volt, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem szerepel a nyilvántartásunkban.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek nevelését, oktatását minden köznevelési intézmény (bölcsőde, óvoda, iskola) vállalja.

Bölcsődénk vállalja az egészséges csoportba integrálható sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását teljes integráció keretein belül, maximum 10 fős csoportban. Valljuk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeknek az ép gyermekekkel együttes, integrált nevelése a személyiségfejlesztés folyamatában jelentős.

A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része a szakértői bizottság javaslata alapján kerül intézményeinkbe, másik része spontán integrációval, amikor a gondozás-nevelés során vesszük észre, hogy fejlődése eltér az átlagostól.

A Kispatak Óvodában a Pedagógiai Szakszolgálat 3 munkatársa foglalkozik nevelési, fejlesztési tanácsadással.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

A Magyar Hospice Alapítvány a Kispatak Óvodának a Náracs óvoda címet adományozta, mivel programjaikkal segítették, hogy a gyermekek gondoskodó, másokért felelősséget vállaló felnőttekké váljanak.

Az önkormányzat szociális rendelete alapján a tartósan beteg, gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére 20.000 Ft összegű ápolási támogatást biztosít anyagi hozzájárulásként.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata több éve csatlakozik a **Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez**, ezzel is elérhetővé téve a szociálisan hátrányos helyzetű nagykovácsi állandó lakos fiatalok számára a felsőoktatásban való részvételt. 2017-ben az Ösztöndíjrendszer 2018. évi fordulójának keretein belül az Önkormányzat 7 fő felsőoktatásban már tanulmányokat folytató fiataalt támogatott, illetve még jelenleg is támogat 10 tanulmányi félét keresztül. Az Önkormányzat által a Támogatáskezelő részére átutalt támogatási összeg 2018-ban 760.000,- Ft volt.

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján 2012. szeptember 1-jétől kötelező feladata az oktatási intézményeknek a közösségi szolgálat megszervezése, amely felmenő rendszerben vonatkozik a diákokra. A középiskolában a közösségi szolgálat megszervezése az iskola feladata és ezt együttműködési megállapodás útján szervezi meg a fogadó intézményekkel. Az Öregiskola Községi Ház és Könyvtár 2017-ben is csatlakozott a programhoz, mint fogadó intézmény. Az együttműködés 2018-ban is folytatódik. A közösségi szolgálat jó lehetősége az eltérő munkaerőpiaci tapasztalatokkal bíró családok gyerekeinek a munka világával való első találkozásokra, illetve a pályaorientáció kialakításában, formálásában.

2014-ben próbaprojektként kezdeményezés indult a közterületen ingyenes WIFI szolgáltatás indítására, de fenntarthatósága nem volt megoldható. Az Öregiskolában biztosított az ingyenes WIFI elérhetőség, rászorulókat részre ingyenes számítógép használatával. A könyvtárban lehetőség van egész évben térítésmentesen, egyéni igények szerint a könyvtárosok segítségével az alapfokú számítógéphasználat elsajátítására.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának tulajdonába és fenntartásában lévő játszótérek száma az 57/2018. (III. 22.) Kt. határozattal 3-ra bővült, immár a Nagykovácsi Településüzemeltetési Intézmény üzemelteti a Zsíroshegyen található Csillagfűrt játszótér is.

Az Öregiskolában, a Kézműves műhelyben és a Faluházban Ringató foglalkozás, Sünizene foglalkozás, Fonalból mindent klub gyerekeknek, Kerámia-foglalkozás gyerekeknek, tűzzománc, rajzsakkör működik egész évben folyamatosan heti rendszerességgel. Tájfutóklub kisiskolásoknak, Művészetterápiás foglalkozások, a Magyar Cserkész Szövetség nagykovácsi

csoportjának foglalkozásai, a Helen Doron Nyelviskola szervezésében angol nyelvtanfolyam várja szintén heti rendszerességgel a gyermekeket.

A helyi közművelődési programok és a könyvtár gyermekek általi látogatottsága évről évre növekszik, ehhez az Önkormányzat a könyv és folyóirat állomány bővítéséhez jelentős anyagi forrást biztosít.

Minden évben a nyári szünet egész ideje alatt párhuzamosan több táboroztatási lehetőség van a gyermekek számára: Angol tábor, Dalszövegíró tábor, Erdőjáró kalandtábor, Isadora balett-tábor, Kézműves tábor, Nemez tábor, Önbizalomnövelő rajztábor „Sakkovácsi” Sakktábor, Süni alkotóhét, Tájfutó tábor – kezdőknek, Tájfutó tábor – haladóknak, Tánctábor, Természettudományi tábor, Tündértánc, Tandem társasjáték tábor, évente bővülő kínálattal, különböző kedvezményes részvételi lehetőséggel testvérek, nagycsaládosok, a rászorulóknak részére.

Az Önkormányzat és intézményei a helyi civil szervezetek támogatásán keresztül anyagi forrást biztosít a szabadidős tevékenységek színvonalas szervezéséhez.

Az önkormányzat pályázatot nyújtott be a Széchenyi 2020 program keretében 2017. májusában megjelent a „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért” című (VEKOP-7.3.4-17 kódszámú) felhívásra. Az önkormányzat együttműködés keretében vállalta, hogy: a projekt megvalósításával hozzájárul a nevelési-oktatási intézmények tanulóinak tanórán kívüli és az óvodás gyermekek óvodai foglalkozáson kívüli kompetenciafejlesztéséhez, ismeret- és tudásgyarapításához, a nem formális és informális tanulási formák alkalmazásához, továbbá a köznevelés hatékony támogatása érdekében a kulturális szolgáltatások, tevékenységek és programkínálatának fejlesztéséhez; hozzájárulnak a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez kompetencia- és személyiségfejlesztő programokkal; elősegítik a köznevelés eredményességének és hatékonyságának támogatását a nem formális és informális tanulási alkalmakkal; a kapott támogatáson felül önerőből finanszírozza a projektet.

Közösen kidolgozandó feladatként fogalmazódott meg, hogy legyen részletesen kidolgozott drogprevenációs program Nagykovácsiban.

Másik nagy veszélyforrás az internet, illetve az azon keresztül elkövetett bűncselekmények, amely kapcsán szükséges nem csak a gyermekek, hanem a szülők tájékoztatása is. Ajánlott szakirodalom: Kulcs a net világához/Kulcsocska a net világához, szerkesztette: Sziklay Júlia (<https://www.naih.hu/adatvedelemr-l-fiataloknak--kulcs-a-net-vilagahoz--projekt.html>)

Nagykovácsiban az Amerikai Nemzetközi Iskola, valamint a település jó adottságai miatt egyre több a külföldi beköltöző. Az eltérő kultúrák elfogadása érdekében előadások, rendezvények megtartása (kultúrák közötti különbség) nem csak gyerekek számára jelenthet értelmes elfoglaltságot.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

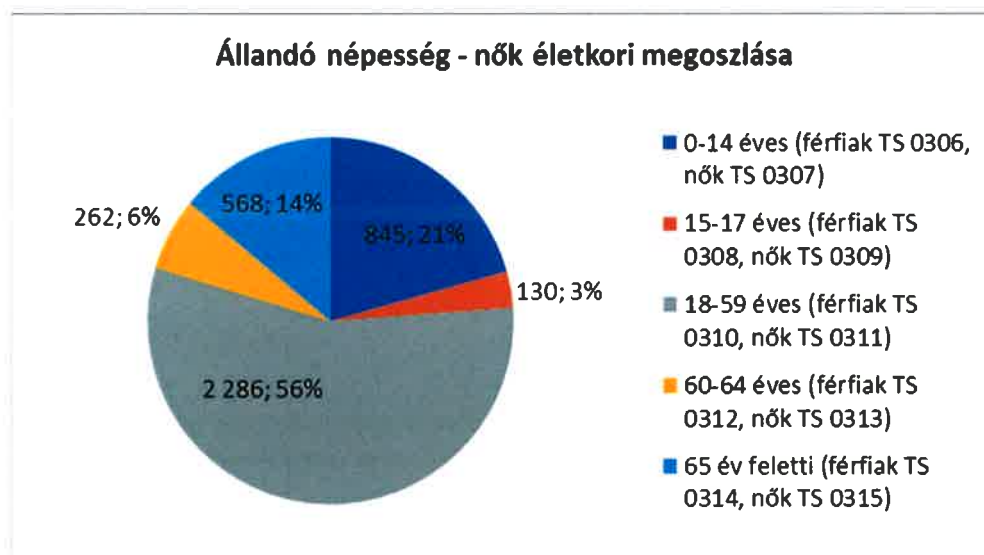
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A demográfiai mutatók alapján folyamatosan nő a gyermekek száma.	Gyermeklétszámhoz igazodó intézményhálózat fejlesztése és működtetése.
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetéből, a család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés,	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése; Öregiskolában színházi előadások szervezése

szerepet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	óvodásoknak/kisiskolásoknak, kézműves szakkörök; Fitness park bővítése; Futókör kialakítása; Kerékpár úthálózat kialakítása, bővítése.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak felkeresése.	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.
Közintézmények, sportlétesítmények ingatlanfejlesztése, bővítése.	Az Önkormányzat támogatja a Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program keretében tanuszoda építését.
Középiskolai korosztály számának növekedésével emelkedik az igény az iskolai közösségi szolgálat helybeli teljesítésére	A helyi intézmények bekapcsolása a közösségi szolgálat teljesítésébe; Intézményvezetők tájékoztatása és ösztönzése a lehetőség hatékonyabb kihasználására; A diákok tájékoztatása az elérhető foglalkoztatás lehetőségéről. Ismertető anyagok készítése, kommunikációs felületek kihasználása.
Drogproblémák Internet veszélye	Drogprevenációs program kidolgozása Tájékoztató anyagok szerkesztése, előadások szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- A település összlakosságának 51,11 %-a nő (4091 fő);
- A női lakosok több mint 18-59 éves tehát aktív korú (2286 fő);
- 2017-ben a munkavállalási korú nők száma: 2583 fő. Ebből foglalkoztatott 2087 fő, munkanélküli pedig 22 fő volt
- Pályakezdő munkanélküli nők száma 2017-ben (18-29 év között): 474 fő

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.
- A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

- a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében
- b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
- c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
- d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs tudomásunk róla, hogy településünkön hátrányos megkülönböztetés érne a nőket a foglalkoztatás területén.

Az esélyegyenlőség biztosításának érdekében fontos cél, a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány, közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Olyan programok szervezésére van szükség, amely a GYES lejártát követően segíti a visszatérést. ECDL tanfolyam, nyelvi képzések nagyban megkönnyíthetik a munkaerőpiacra való visszatérést, hiszen a folyamatos képzés és fejlődés napjainkban elengedhetetlen a munkaerő piaci elhelyezkedés szempontjából. Fontos a rugalmas munkahelyek kialakítása, amelyben jó példával járhatnak elől az Önkormányzatok. A Nagykovácsi Polgármesteri Hivatalban és az önkormányzati intézményekben gyakori a 4, 6 órás foglalkoztatás a munkavállalók kérése szerint.

A Belügyminisztérium döntése alapján a Nemzeti Művelődési Intézet az Emberi Erőforrások minisztériuma háttérszervezeteként 2016 márciusától negyedik alkalommal újra elindította a Kulturális Közfoglalkoztatási Programot, amely 2017. február 28-ig tartott, majd 2017. március 1-jén elindult az ötödik program, amelyben az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár partnerintézményként vett részt. A Kulturális Közfoglalkoztatási Programban résztvevők száma az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár intézményében növekedett. Az Országos Széchenyi Könyvtár is résztvevője ennek a programnak.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Nagykovácsi településen 2017-ben a 0-3 éves gyermekek száma 383 fő volt. Az önkormányzati bölcsőde jelenlegi férőhelye 24 fő. Az önkormányzat pályázati forrásból igyekszik forrást teremteni a bölcsőde bővítésére.

A Pénzügyminisztérium pályázatot írt ki „Önkormányzati tulajdonú bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében” címmel. A pályázati felhívás bölcsődék, mini bölcsődék férőhelybővítésének fejlesztését célozza meg. A pályázat lehetőséget biztosít az

önkormányzat számára a már működő, önkormányzati tulajdonban lévő bölcsődeépület átalakításával további férőhelyek kialakítására. Az igényelhető támogatás összege új bölcsőde építése vagy bővítése esetén minimum 60 millió, maximum 400 millió forint. A támogatás intenzitása az egy lakosra jutó adóerő-képesség függvénye, Nagykovácsi esetében 95%. Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatási kérelmet nyújtott be az „Önkormányzati tulajdonú bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében” címen kiírt pályázatra, és az ehhez szükséges, 5% arányú, 8.208.529,- forint összegű önrészt a 2019. évi költségvetés terhére biztosítja. A támogatási kérelem tárgya a Lenvirág Bölcsőde épületének két csoportszobával és kiegészítő helyiségekkel történő bővítése, ezáltal a férőhelyek számának megnövelése a 2094 Nagykovácsi, Kaszáló utca 12-14., hrsz. 4420/115 ingatlanon.

Családbarát intézkedések:

Időszakos gyermekfelügyelet: A szülő elfoglaltsága, képzésben való részvételének idejére néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető a normál bölcsődei csoport üres férőhelyeire, külön térítési díj ellenében. Az időszakos gyermekfelügyelet: 8-12 óráig tart, a gyermek a bölcsődében ebédel, utána megy haza. Heti maximum három alkalommal vehető igénybe.

Játzócsoport: Biztonságos és családi környezet, első lépések a külvilág és a társak felé, így foglalható össze a játzócsoport lényege. Havonta egy szombat délelőtt 9-től 11 óráig várja az intézmény az édesanyákat, édesapákat gyermekeikkel együtt közös játékokra és ismerkedésre.

Baba-mama klub: 3 éves kor alatti otthon lévő babáknak és szüleik részére szervezi a bölcsőde a Baba-mama Klubot, mely havonta egy szombat délelőtt működik. Ilyenkor alkalom nyílik a közös játékokra, beszélgetésre, szakemberekkel való találkozásra. Igyekszik segítséget nyújtani a gyermeknevelésben felmerülő problémák és nehézségek megoldásában.

Az önkormányzati fenntartású Nagykovácsi Kispatak Óvoda, mely az önkormányzat legnagyobb költségvetésű intézménye 360 gyermek neveléséről gondoskodik.

A 2015/16. nevelési év nyári időszakában valósult meg elsőként az óvoda folyamatos ügyeleti rendszerének bevezetése. A szülői igényekre reagálva ez a gyakorlat nagyban segítette a szülők és a gyerekek nyári szabadságtervének rugalmas megvalósulását, koordinálhatóvá vált az óvodai dolgozók és a vezetők közötti munkamegosztás, szabadságolás is.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érő és a családon belüli erőszakkal kapcsolatosan nem rendelkezhetünk pontos statisztikai adatokkal. A jövőben törekedni kell arra, hogy a családsegítőknél keresztül a helyi jelzőrendszer ezen a területen hatékonyabban tudjon működni. Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység

eredményeként, azonban a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben a családokat a szociális alapszolgáltatások felajánlásával, házi segítségnyújtás biztosításával az Ezüstkor Szociális Gondozó Központ keresi meg.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Nagykovácsiban a közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális-és egészségügyi ellátás – lényegesen magasabb a nők aránya, mint a férfiaké. Az Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A 9 tagú Képviselő-testületből 5 fő nő, az Önkormányzat vezetői (polgármester, az alpolgármester) szintén nők. A Hivatalban az aljegyző, illetve egy középvezető szintén nő.

Településünkön jelenleg nincsen olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

Az önkormányzat folyamatosan keresi annak lehetőségét, hogy milyen módon nyújthatna segítséget a településen közfeladatot ellátó személyek letelepedéséhez, lakáshoz jutásához. Különösen nagy gondot jelent az óvónőhiány, korábban védőnő hiány okozott problémát. A nagycsaládos körzeti megbízott számára nyújtandó segítség is folyamatosan napirenden szerepel. Jelenleg lakhatási támogatás biztosítása történik.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

Családbarát kezdeményezések

A Varázskastély Családi Fesztivál, a Dunán innen Tiszán túl tehetségkutató, a Nagykovácsi Búcsú évente megrendezésre kerülő díjmentesen látogatható színes programkínálattal járul hozzá a gyermekes családok tartalmas szabadidő eltöltéséhez.

2018-ban megrendezésre került a Gyerekkel Vagyok Konferencia és családi élmény nap.

Hagyományteremtő jelleggel 2018-ban került megszervezésre a Civil majális, melynek egyik programeleme volt az édesanyák köszöntése, műsorral és ajándék virágpalántával.

Az Öregiskola intézmény helyet és lehetőséget biztosít nyári napközis táboroknak (Tündértánc, Firka, Önbizalomnövelő, Legó, Tájfutó tábor).

Új kezdeményezésként javasoljuk olyan pályázatok keresését, amely munkanélküliek számára biztosít lehetőséget Ezek olyan képzések, OKJ-s tanfolyamok, melyek a jelenlegi munkaerőpiacon

segítik az elhelyezkedést. Fontos az önéletrajz megírása, állásinterjún való részvétel segítésére szervezett tanfolyam.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magasabb	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. Inkubátorház kihasználásának népszerűsítése a kezdő vállalkozások körében.
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása. Pályázati lehetőségek keresése, tanfolyamok szervezése
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közterületek tervszerű felújítása. Öregiskolába/Faluházban rendszeres programok (zenebölcsi, ringató, kézműves foglalkozások, Szoptatás világhete, anyatejes táplálás világnapja rendezvény Fitnessz park bővítése. Közösségi színtér bővítése
Munkaerőhiány az intézményeknél (óvónő, házi gondozó)	Lakhatási támogatás biztosítása; havi kereset kiegészítés

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen 2017-ben a 65 év felettek száma 1025 fő, az összlakosság 12,81%-a. Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetésük miatt több mint 8 órát dolgoznak.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	575	837	1 412
2013	565	837	1 402
2014	554	825	1 379
2015	570	808	1 378
2016	591	804	1 395

Az időskorban jellemző megbetegedések – keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

- idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága
- tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
- hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon egyre gyakrabban jelentkezik. A pedagógus hiányt az iskolában, óvodában egyre többször oldják meg a nyugdíjas pedagógusok visszahívásával.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	841	1 554	54,12%
2013	883	1 557	56,71%
2014	941	1 656	56,82%
2015	993	1 718	57,80%
2016	1 025	1 749	58,60%

2017	974	1 789	54,44%
------	-----	-------	--------

Az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásával kapcsolatban csak a közszéfer területén rendelkezünk adatokkal. A törvényi előírások változásai révén, 2013. július 1-től nyugdíjas nem rendelkezhet közalkalmazotti vagy közszolgálati jogviszonnal, amennyiben jogviszonyát szeretné fenntartani, úgy le kell mondania nyugdíj járulékáról.

Nagykovácsi közművelődési intézménye, az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár rendszeresen szervez idősök számára informatikai tanfolyamokat.

Az idősökkel kapcsolatban nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén, ilyen jellegű jelzés felénk nem érkezett.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése
- b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- c) idősök informatikai jártassága

A helyi közszolgáltatások terén az idősökkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az idősokorúak részére szerveződik.

Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése rendezett. Házi orvosok jelzésre, valamint a megnövekedett ellátotti létszám miatt az önkormányzat döntött a 4. házi orvosi praxis létrehozásáról, egyben pályázat útján kiválasztotta a praxist betöltő orvost. A betegellátás folyamatos, délelőtti és délutáni rendeléssel biztosított.

A nagykovácsi lakosok labordiagnosztikai ellátásának megkönnyítésére a megnövekedett lakossági igények miatt a korábban heti egy alkalommal történő ingyenes mintavételi (vérvételi) szolgáltatást az Önkormányzat 2016. március 7. napjától heti két alkalomra bővítette.

Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja és figyelemmel követi. A közösségi ház kulturális programjai mindenki számára nyilvánosak, és időben meghirdetésre kerülnek internetes fórumokon, és az idősök számára jobban elérhető a községben ingyenesen, mindenki számára eljutatott helyi lapban, a Tájéolóban. A közösségi ház idősöknek rendszeres jelleggel szervez kézműves foglalkozást, és bridge klubot.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat figyelmet fordít az idősökre, minden évben hagyományosan megrendezésre kerül az idősök napja, itt műsoros esten vendégül látja az idősöket és egy kis ajándékkal is készül részükre. Húsvét és Karácsony előtt az önkormányzat élelmiszer-csomagokkal segíti a rászoruló családokat, idősöket. Karácsony előtt az önkormányzat tűzifával segíti a szociálisan rászorulókat.

Az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár az intézmény alapítása óta folyamatosan lehetőséget biztosít a Tiszta Forrás nyugdíjas klub működéséhez, az Önkormányzat anyagi támogatásával.

Tiszta Forrás Nyugdíjas klub az intézmény nyitása óta nagyon sikeresen működik a résztvevők száma: 30-40 fő/alkalom, évek során növekvő létszámmal. Kéthetente tartja összejöveteleit, ezen kívül az Idősök Világnapjára vendéglátással egybekötött műsoros köszöntést, Farsangi bált,

Mikulás napi-, Karácsonyi ünnepi összejövetelt, buszos kirándulásokat, sétákat, ismeretterjesztő-, egészségmegőrző előadásokat szervezünk számukra.

Az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár szervezésében idősek prevenciós tornája, a Senior torna, alkalmi táncmulatságok, Erdőjáró klub, Meridián torna foglalkozásokon való részvételi lehetőség heti rendszerességgel, egyre bővülő létszámmal várja az érdeklődőket.

A foglalkozások nem csupán a testmozgás és egészséges életmód szellemében zajlanak, fontos a közösségformáló szerepük is.

Az Ezüstkori Szociális Gondozó Központ feladatellátási szerződés keretében ellátja a házi segítségnyújtás szakfeladatát. A házigondozók segítik a betegeket, a gondozásra rászorulókat a mindennapi életvitelükben. A Magyar Hospice Alapítvány az Önkormányzattal közösen létrehozta a Hospice otthonápolási csoportot.

A Körzeti megbízott és a közterületfelügyelő fokozott figyelemmel kíséri a megszokottól eltérő eseményeket, segíti a hozzájuk fordulókat. Fontos szerepük van a megelőzésben, figyelemfelhívásban.

Kiemelt feladat a település járdáinak, buszmegállóinak akadálymentesítése, annak érdekében, hogy az idősek közlekedését ezáltal megkönnyíthessük. A település közterületeire célszerű minél több pihenőpad elhelyezése, ezzel is segítve a társas kapcsolat kialakulását, valamint az idősek megpihenését.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

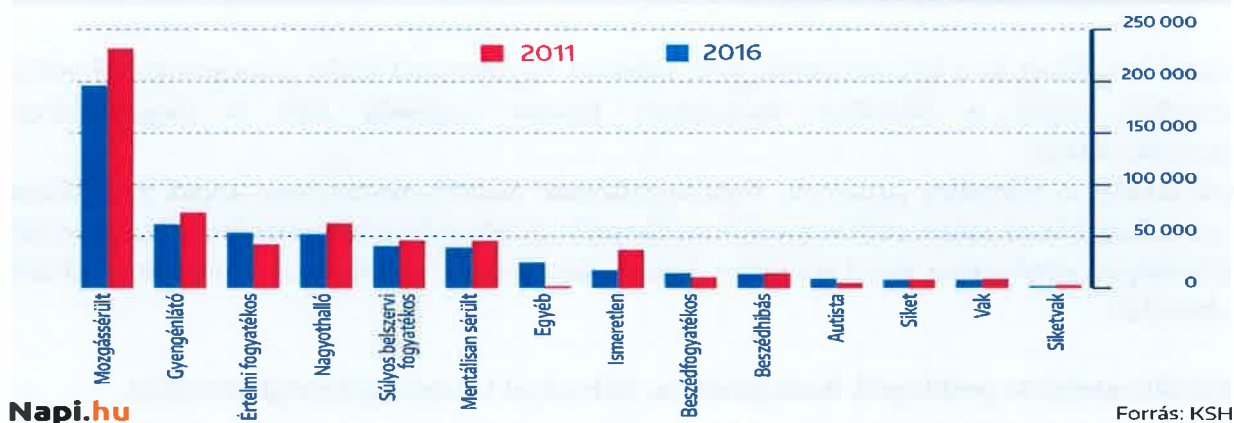
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szellemi és fizikai leépülés	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése; Szűrések, prevenciók;
Elmagányosodás	Ünnepekhez kapcsolódó programok rendezése, nyugdíjasklub, kirándulások szervezése Közterületekre pihenő padok kihelyezése
Az idősek gyakran válnak áldozattá	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Tájékoztatás, figyelemfelhívás.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Közel másfél millió magyart korlátoznak egészségügyi problémái mindennapi tevékenységeik elvégzésében. A kifejezett fogyatékkal élők száma 2011-ről 2016-ra 491 ezerről 408 ezerre apadt (KSH 2016-os adat). A csökkenés hátterében főként a szabályozóváltozások, az átalakuló szociális ellátás áll. A csökkenés, amely nem egységesen érintette a különböző típusú fogyatékkal rendelkezőket, legvalószínűbb magyarázata, hogy ez alatt az idő alatt jelentősen átalakult az egészségi állapothoz kapcsolódó szociális ellátások rendszere, s egy év alatt közel 70 ezerrel csökkent az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság nyilvántartásában az egészségi állapottal összefüggésben szociális juttatásban részesülők száma.

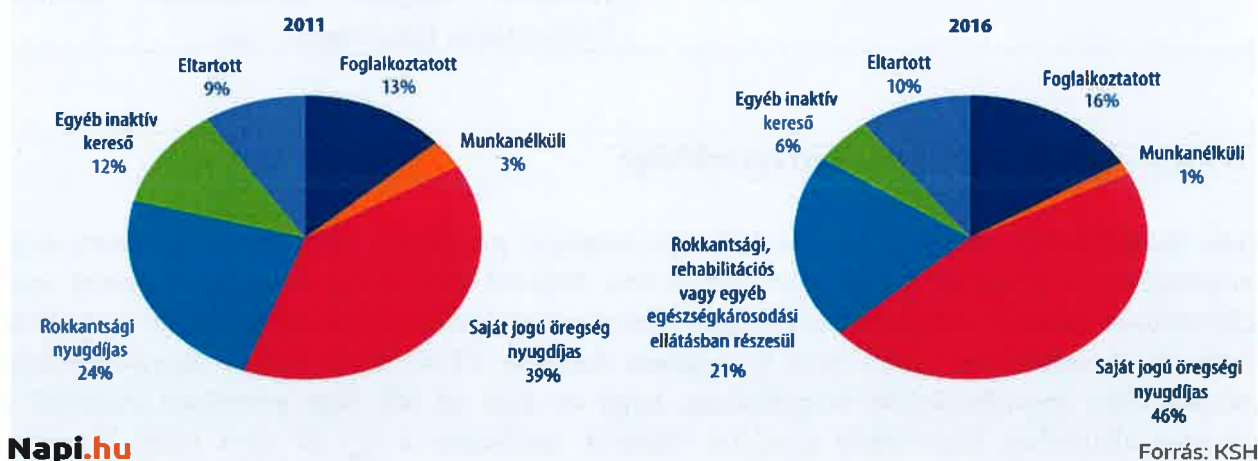
Az általános csökkenés a KSH szerint magyarázható még az egészségi állapot általános javulásával, a diagnosztikai és terápiás lehetőségek fejlődésével is. A fejlettebb diagnosztika ugyanakkor az állapot tudatosításával egyes csoportokban (értelmi sérültek és autizmussal élők) az érintettek számának növekedését is eredményezi. A fogyatékkal élők között a legtöbben mozgásukban korlátozottak, számuk 2011-2016 között 16 százalékkal, több mint 30 ezer fővel csökkent. Jelentős csoportot képeznek a gyengénlátók, a nagyothallók, a mentálisan sérültek, illetve a súlyos belszervi fogyatékosokkal élők, akik egyenként mintegy 34-67 ezer fős sokaságot alkotnak, s akiknek a száma 13-17 százalékkal mérséklődött

A fogyatékkal élő személyek száma a fogyatékoság típusa szerint

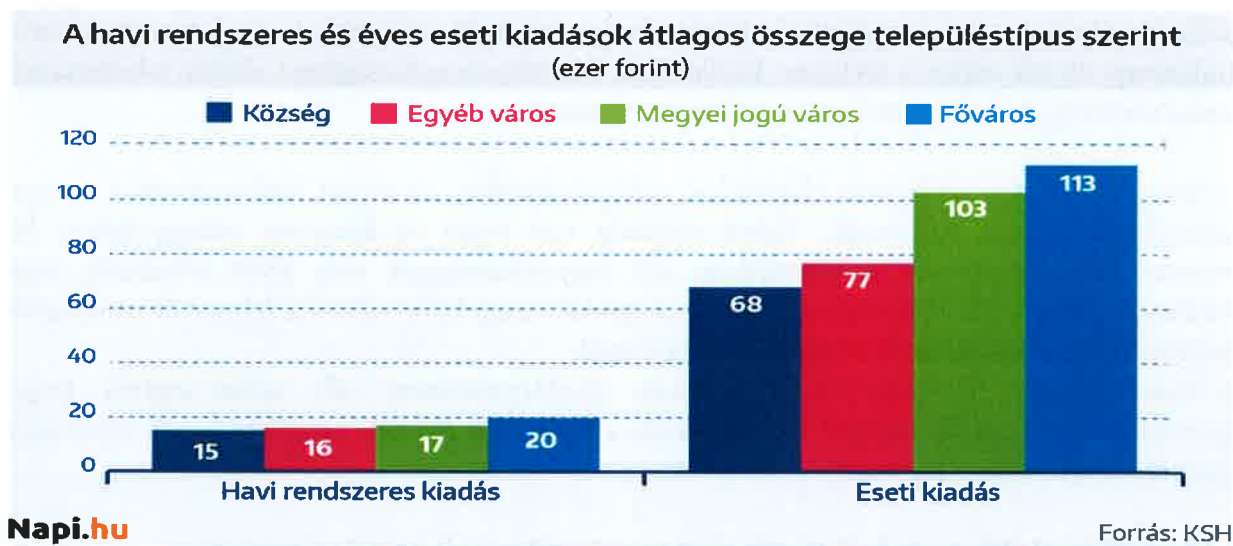
A fogyatékkal élők több mint fele saját jogon kap öregségi nyugdíjat, járadékot, a rokkantsági, rehabilitációs vagy egyéb egészségkárosodási ellátásban részesülők aránya 13 százalék. A fogyatékkal élő vagy korlátozott népességben fele annyian dolgoznak, mint a teljes lakosságban. Az érintettek legtöbbször a munkavégzés és a tanulás terén érzik magukat hátrányban. Összességében több mint kétharmaduk tapasztal a társadalomban való részvételt illetően akadályoztatást. Minden második embernek okoz gondot a közlekedés, az önellátásban akadályozottak aránya 2016-ra elérte a 30 százalékat. A családi életben akadályozottak száma 28 százalékkal nőtt.

A fogyatékkal élő lakosság megoszlása gazdasági aktivitás szerint

Hátrányos megkülönböztetésről az akadályozottak ötöde számolt be, leginkább a foglalkoztatásban, a közlekedésben és egészségügyi ellátásban.

A korlátozott népesség 95,5 százaléka él magánháztartásban, 4,5 százaléka intézetben. A többletköltségek mérséklésére az egészségkárosodottak kevesebb mint egyharmada kap valamilyen pénzbeli vagy természetbeni juttatást, a legtöbben rokkantsági ellátást és közgyógyellátási igazolványt

Az érintettek kilenczede havonta rendszeresen átlagosan 16 ezer forintot fordít egészségi állapotának javítására, az abból fakadó hátrányok kompenzálására. Minden második személy extra többletkiadásokra is kényszerül, ez éves átlagban 84 ezer forintot tesz ki.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

- fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)
- hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
- önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan település szintre vetítve nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A szociális ellátást igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak a közgyógyellátásban (2016. évben 69 fő) és ápolási díjban (2017. évben 24 fő) részesülőkről, valamint a megváltozott munkaképességű személyek (79 fő) vonatkozóan rendelkezünk.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2012	54	51
2013	53	48
2014	50	45
2015	49	40
2016	43	36

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, boldogulásukat számtalan tényező hátráltatja. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során, a lakhatás, közlekedés, szociális és egészségügyi ellátás, iskoláztatási és munkalehetőségek, kulturális és társadalmi élet területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Ehhez szükség van helyi és központi adatgyűjtésre, hogy pontosan megismerhessük a településen élő fogyatékosokkal élők főbb jellemzőit, sajátos problémáit, hogy ezek ismeretében tudjunk megfelelő megoldást találni a felmerült problémákra, igényeik figyelembevételével, közös gondolkodással.

Az önkormányzati intézmények nagy része akadálymentessé vált, ezzel segítve, hogy a fogyatékkal élők egyenlő eséllyel látogathassák a közösségi tereket, programokat, a közösséghez kapcsolódás lehetősége így számukra is adott.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékosági támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, akinek

- látási-, hallási-, értelmi-, mozgásszervi fogyatékoságát, személyiség egészét érintő fejlődésének átható zavarát, kromoszóma rendellenességét, illetve halmozott fogyatékoságát megállapították, és
- állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá
- önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

A fogyatékosági támogatás összegét a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelni kell, az újonnan megállapításra kerülő fogyatékosági támogatást pedig ugyanilyen emelt összegben kell megállapítani. 2018. január 1-től az emelés mértéke 0,8 %-os.

A fogyatékosági támogatás a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) korm. rendelet alapján a folyósító szerv utazási kedvezményre jogosító hatósági igazolványt állít ki annak a személynek a részére, aki fogyatékosági támogatásban részesül. Amennyiben a kedvezményre jogosulttal kísérő személy utazik, akkor ő is jogosult az utazási kedvezményre. A kísérő csak akkor veheti igénybe az utazási kedvezményt, ha azzal a személlyel utazik együtt, akinek a nevére a hatósági igazolvány szól.

(A kedvezmény mértéke: vasúti személyszállítás, HÉV, helyközi autóbusz-közlekedés, komp- és révközlekedés esetében 90 %-os, helyi közúti és kötőpályás közlekedés esetén 100 %-os.)

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége
- b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége
- c) munkahelyek akadálymentesítettsége

- d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége
- e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)
- f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nagykovácsi Önkormányzat honlapja megfelel a jogszabályi előírásoknak, de egyelőre a gyengénlátó állampolgárok itt nehezen tudnak tájékozódni. Az önkormányzat a közeljövőben tervezi a honlap akadálymentesítését.

A települési munkahelyek akadálymentesítettségére vonatkozóan nem rendelkezünk pontos adatokkal.

Településünkön a közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítésére a következők jellemzők: Nagykovácsiban, Budapest irányába korszerű akadálymentesített, alacsonypadlós buszok közlekednek. A falu központjában a járdákon való akadálymentes közlekedés még nem teljesen biztosított, a település frissen kiépített részein fokozatosan kerülnek kialakításra gyalogos járdák.

Fogyatékosok nappali intézményének működtetésére Nagykovácsiban nincs igény, így ilyen településünkön nem működik.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás csak akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatja a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése, olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. Családsegítő Szolgálat bevonása az önszervező csoportok szervezésébe
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokban.

Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	
Az akadálymentes közlekedés nem biztosított	Járdák kialakítása, buszmegállók akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)
- önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása
- önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség
- a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának a lakosság önszerveződő közösségei, valamint a település lakosainak közösségi célú igényeinek teljesítését végző civil szervezetek támogatásáról szóló 3/2016. (II. 29.) önkormányzati rendelete alapján Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata minden évben pályázatot írt ki a lakosság önszerveződő közösségei, valamint a település lakosainak közösségi célú igényeinek teljesítését végző civil szervezetek támogatására. 2017-ben és 2018-ban 6 millió Ft került elkülönítésre erre a célra az önkormányzat költségvetésében.

Összegyűjtésre és közzétételre kerültek és folyamatosan frissítjük Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat honlapján a Civil szervezetek adatait. Több fórumon – Polgármesteri teadélután, Falunap, Adventi hétvégék Önkormányzati sátor –van lehetőség a személyes ismerkedésre, vélemény cserére.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába
- az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

A helyzetelemzés elkészítését követően a helyi esélyegyenlőségi terv tervezete az önkormányzat honlapján www.nagykovacsi.hu közzétételre kerül. A Képviselő-testület által elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz az önkormányzat honlapján, ahol a folyamatok, intézkedések megismerhetőek, biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség. Egészségügyi ellátásokhoz való korlátozott hozzáférés.</p> <p>Fizikai aktivitás növelése minden korosztálynál.</p> <p>Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.</p>	<p>Közfoglalkoztatás tovább folytatása</p> <p>Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.</p> <p>Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata.</p> <p>Egészségnap és szűrővizsgálatok szervezése.</p> <p>Sportágválasztó szervezése, Európai Mobilitási hét programjaiban való részvétel.</p> <p>Számítógép kezelői tanfolyam szervezése az iskolában, Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtárban.</p> <p>Közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás biztosítása.</p>
Gyermekek	<p>A demográfiai mutatók alapján folyamatosan nő a gyermekek száma.</p> <p>A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetéből, a család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.</p> <p>A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak felkeresése.</p> <p>Közintézmények, sportlétesítmények ingatlanfejlesztése, bővítése.</p> <p>Közéiskola korosztály számának növekedésével emelkedik az igény az iskolai közösségi szolgálat helybeli teljesítésére.</p>	<p>Gyermeklétszámhoz igazodó intézményhálózat fejlesztése és működtetése.</p> <p>Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése.</p> <p>Öregiskolában színházi előadások szervezése.</p> <p>Óvodásoknak/kisiskolásoknak kézműves szakkörök.</p> <p>Fitness park bővítése.</p> <p>Futókör kialakítása.</p> <p>Kerékpár úthálózat kialakítása, bővítése.</p> <p>Szülők tájékoztatása a kedvezményrel járó további támogatásokról.</p> <p>Az Önkormányzat támogatja a Nemzeti</p>

		<p>Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program keretében tanuszoda építését. A helyi intézmények bekapcsolása a közösségi szolgálat teljesítésébe; Intézményvezetők tájékoztatása és ösztönzése a lehetőség hatékonyabb kihasználására.</p> <p>A diákok tájékoztatása az elérhető foglalkoztatás lehetőségéről. Ismertető anyagok készítése, kommunikációs felületek hatékonyabb kihasználása.</p>
Idősek	<p>Szellemi és fizikai leépülés</p> <p>Elmagányosodás</p> <p>Az idősek gyakran válnak áldozattá</p>	<p>Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.</p> <p>Szűrések, prevenciók.</p> <p>Ünnepekhez kapcsolódó programok rendezése, nyugdíjasklub, kirándulások szervezése.</p> <p>Közterületekre padok kihelyezése.</p> <p>Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Tájékoztatás, figyelemfelhívás.</p>
Nők	<p>A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.</p> <p>A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magasabb.</p> <p>A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.</p>	<p>Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.</p> <p>Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.</p> <p>Inkubátorház kihasználásának népszerűsítése a kezdő vállalkozások körében.</p> <p>Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.</p> <p>Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.</p>
Fogyatékkal élők	<p>Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van. Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való</p>	<p>A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatja a közösséget.</p> <p>Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése, olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.</p> <p>Családsegítő Szolgálat bevonása az</p>

	<p>hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os. Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén. Az akadálymentes közlekedés nem biztosított.</p>	<p>önsegítő csoportok szervezésébe. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokban. Járdák kialakítása, buszmegálló akadálymentesítése.</p>
--	---	--

Jövőképünk

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,

tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegő táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) (Az előterjesztés 2. számú melléklete tartalmazza)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés eléréni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményes ségét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei nem fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1										
2										
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1										
2										
III. A nők esélyegyenlősége										
1										
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1										

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

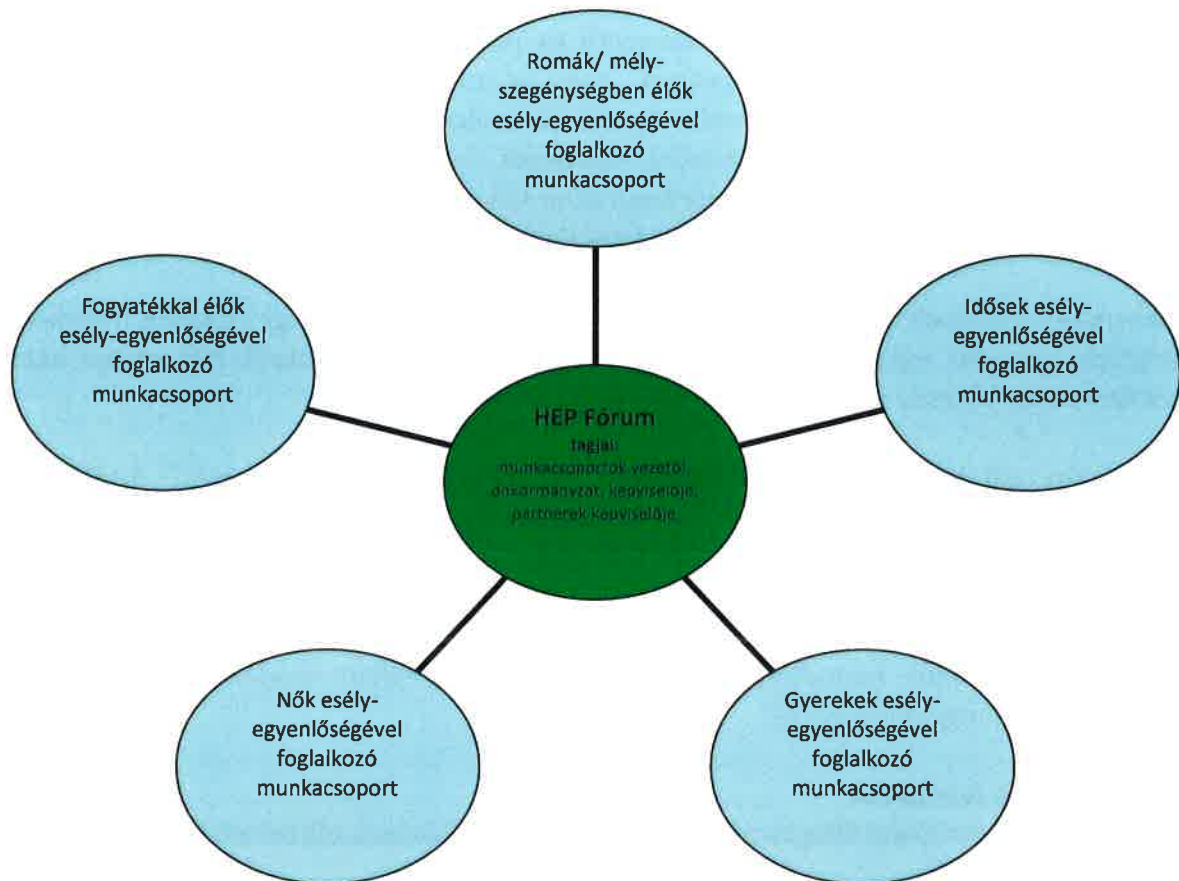
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen

kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen,
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek,
- felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában,
- az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nagykovácsi Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 148/2018 (XII.13) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: Indikátor táblázatok
Intézkedési terv

Dátum: Nagykovácsi, 2018. december 13.

Kiszelné Mohos Katalin
polgármester

A Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Partneri aláírások:

2018. 12. 13.

Dátum

Szabó Orsolya
intézményvezető
Nagykovácsi Kispatak Óvoda

2018. 12. 13.

Dátum

Kosztoványi Éva
intézményvezető
Lenvirág Bölcsőde és Védőnői Szolgálat

2018. 12. 13.

Dátum

Diószeghy Tünde
intézményvezető
Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár

2018. 12. 13.

Dátum

Fehér Imre
igazgató
Nagykovácsi Általános Iskola

